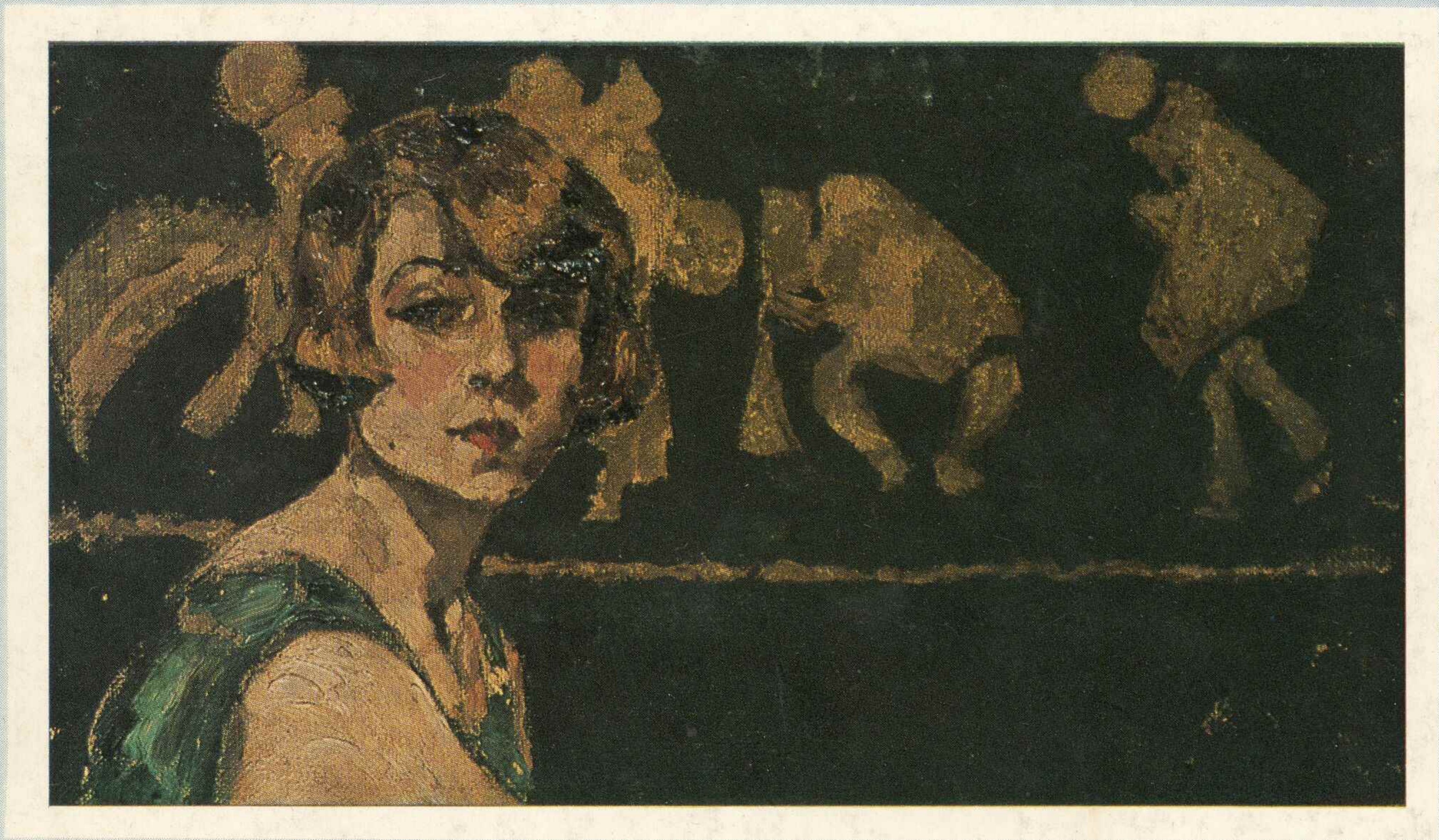

57/83

BRONISŁAWA WILIMOWSKA

BRONISŁAWA WILIMOWSKA

"ZACHĘTA"
Narodowa Galeria Sztuki
Dział Dokumentacji
00-916 Warszawa, Pl. Malachowskiego 3
centr 827-58-54. fax 827-66-03

BRONISŁAWA WILIMOWSKA

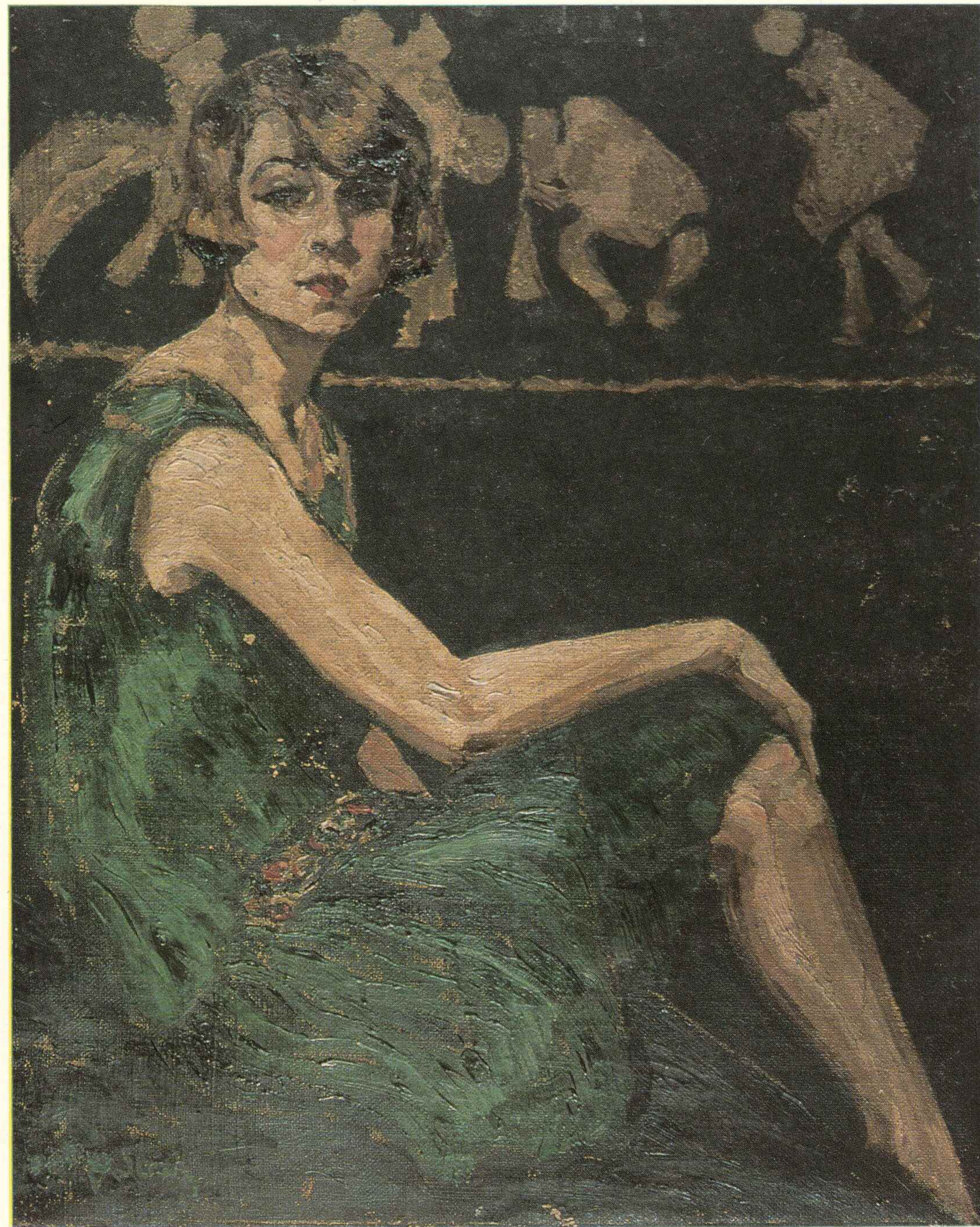
MINISTERSTWO KULTURY I SZTUKI
ZWIĄZEK POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW
CENTRALNE BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

BRONISŁAWA WILIMOWSKA

Jubileuszowa wystawa malarstwa

MAJ 1983, WARSZAWA, GALERIA „ZACHĘTA”, PL. MAŁACHOWSKIEGO 3

Autoportret, 1926

O Broni Wilimowskiej jest pisać łatwo i trudno zarazem, zwłaszcza gdy się artystkę zna, jest z nią w przyjaźni i ceni jej twórczość. A należę do tych, którzy doceniają talent Bronki — jej malarstwo olejne i akwarele.

Przyjąłem zatem zaproszenie do napisania wstępu do tego katalogu z całą przyjemnością, nie tylko z racji funkcji, którą aktualnie pełnię. Tym bardziej, że twórczość artystki poznałem znacznie wcześniej, choć w pracowni odwiedzałem ją dopiero od jakiegoś czasu. Odwołuję się bowiem w swojej pracy dość często, przed podejmowaniem ważnych decyzji, do jej doświadczenia zawodowego, znajomości spraw środowiska — pracowała bowiem wiele lat temu (zaraz po wojnie) w Departamencie Plastyki, była przecież także wiceprzewodniczącą Zarządu Głównego Związku Polskich Artystów Plastyków, jak również aktywnym działaczem okręgu warszawskiego. Nie są jej obojętne losy Związku i spraw środowiska także dziś, kiedy tyle dyskusji i sporów toczy się o jego przetrwanie i przyszłość. Myślę, że warto przypomnieć z okazji otwarcia wystawy także i tę jej działalność. Zwłaszcza, że kryje się za nią wiele dobrego, konkretnych poczynań.

Kontynuujemy jej główne przesłanki: stwarzać w Państwie wszystkim artystom plastynom warunki do uprawiania twórczości, szeroko udostępniać zbiory sztuki współczesnej, wejść z plastyką w obszary szkoły (wychowanie dzieci i młodzieży do jej odbioru) — na co często artystka szczególnie zwraca mi uwagę, oraz wykorzystać liczny potencjał twórczy, najliczniejszy pod względem ilości (blisko 20 tys. osób w Polsce uprawia zawód artysty plastyka) w życiu społeczno-gospodarczym kraju. Dla podniesienia ogólnej kultury plastycznej społeczeństwa, estetyki wizualnego otoczenia człowieka.

Ale wróćmy do jej sztuki, obrazów i akwarel, do których mam taki emocjonalny, uczuciowy stosunek. Dlaczego?

Przede wszystkim dlatego, że jest w jej sztuce, całej twórczości wyrażona miłość do Polski, głęboki humanizm, przedziwne ciepło, które odczuwam przyglądając się jej pracom. Jest cześć dla ludzi pracy, piękna, ziemi oj-

czystej, powstańców i żołnierzy, którzy walczyli o Polskę. Jest także dokumentacja dnia dzisiejszego: budujące się miasta, osiedla, mosty. Jest pejzaż Polski i Warszawa.

Może nie powinienem o tym pisać, ale jest to także ewenement. Od lat, od przeklętych dni okupacji artystka, ta wielka artystka (nie boję się użyć tego określenia) maluje jedną ręką. Aż trudno uwierzyć znając warsztat artysty-malarza, pracę fizyczną, którą niezależnie od intelektualnej musi on wykonać, by zagospodarować płótno. To są duże ilości farby, kolorów, godziny spędzone na stojąco przy sztaludze.

Ale zaraz dodam: była i jest Bronia Wilimowska piękną kobietą, niezwykle dbającą o swój wygląd, osobą serdeczną, dobrą, gotową w udzielaniu pomocy, każdemu kto takiej od niej by potrzebował. Cała jej biografia, niezwykle bogate życie, warte jest książki.

Jej matka — Stano Gaï — również była znaną artystką. Pierwszy mąż — wysokiej rangi przedwojennym oficerem. Poległ na polu Września. Drugi, również już nie żyjący — Olgierd Szlekys — architektem wnętrz, twórcą znakomitych mebli, projektów gmachów użyteczności publicznej, także rysownik i akwarelista. Dziadek — uczonym i profesorem akademii.

Wiele lat — studiując — artystka przebywała za granicą, był też Paryż, Włochy, wiele innych krajów, ale Polska ciągnęła ją zawsze najbardziej. Ojczyźnie poświęciła i poświęca wszystko. Wyrażę to jeszcze mocniej: Bronisława Wilimowska wycisnęła już (bo przecież to jeszcze nie koniec jej twórczości) trwałe i znaczące ślady na sztuce Polski Ludowej. Uzyskała to, co najcenniejsze, że jej twórczość podoba się szerokim kręgom społecznym. I to, czego Jej zawsze zazdrościć (w cudzysłowie oczywiście), że mimo sukcesów, uznania, sławy, pozostaje nadal człowiekiem niezwykle skromnym, pracowitym, z młodzieńczym zapałem, wierzącym w słuszność obranej drogi. Wszystko jest dla niej malarstwem. Z każdego tematu wyciąga wypowiedź jasną i oryginalną, w języku osobistym i bezpośrednim.

Świat, który tropi znaczony jest delikatnymi, złotawo-rdzawymi tonacjami barwnymi, jędrnymi a zarazem wrażliwymi plamami przestrzennymi, z charakterystyczną bielą nie zamalowanego tła. I obojętnie czy tematem jest walka żołnierzy, czy milczące zarysy gór, portret Szymanowskiego, czy płynące statki, jakaś głęboka toń jeziora, geometria skupisk miejskich, czy barwne plamy wiejskich chat — wszystko to jest od początku do końca sugestywnym, a jednocześnie nowoczesnym przekazem bezpośredniej wierności uchwyconej w zmiennych efektach światła i atmosfery. Potwierdzeniem niezrównanego pejzażu, który nie zapuszcza się w zawiłości pojmowania, jest robiony o ludziach dla ludzi, ze szczerem i bezpo-

średnim oddaniem stanu emocjonalnego, który w danej chwili — wobec opracowywanego tematu — artystka przeżywa.

Każda jej praca pulsuje naszym życiem, życiem prawdziwym, czasem dla nas, odbierającym jej sztukę — życiem dopiero odkrytym, a przez artystkę życiem naprawdę przeżyтым.

Nie porównuję Broni Wilimowskiej z nikim (niektórzy krytycy zaliczają ją do wielkiej niezrównanej kultury impresjonizmu), dla mnie jest ONA wartością samą w sobie, na tyle bogatą i wyrazistą, by nazwać Ją artystką, która uwalnia ciepło uczucia, rozjaśnia przejrzystością rytmu i wyraża uchwytnym, delikatnym triumfem barwy. Artystką, która już wniosła i jeszcze z pewnością będzie wносить swój indywidualny wkład w rozwój naszej narodowej kultury.

Karol Czejarek

Il est tout à la fois facile et difficile de parler de Bronisława Wilimowska, surtout quand on connaît bien l'artiste, quand on s'est lié d'amitié avec elle et quand on prise son oeuvre. C'est justement mon cas, car je fais partie de ceux qui porte un jugement très favorable sur le talent de Bronisława Wilimowska, de ceux qui prisent beaucoup ses huiles et ses aquarelles. Aussi, abstraction faite de la fonction que j'assume actuellement, c'est avec un grand plaisir que j'ai accepté la proposition m'invitant à écrire une introduction pour le présent catalogue, d'autant plus que c'est depuis longue date que je connais l'oeuvre de l'artiste bien que je ne sois devenu l'hôte de son atelier que depuis peu de temps. En effet, il m'arrive souvent, avant de prendre une décision importante, d'en appeler à son expérience professionnelle, à sa connaissance des problèmes concernant le milieu artistique, car elle a travaillé à l'époque (juste après la guerre) au Département des Arts Plastiques, tout en étant présidente du Bureau Directeur de l'Association des Artistes Plasticiens Polonais et tout en déployant une activité énergique dans le milieu artistique varsovien. Aujourd'hui non plus, elle n'est pas étrangère aux affaires du milieu artistique et de l'Association alors qu'on ne cesse de discuter au sujet de l'avenir et de l'existence-même de cet organisme. Je crois qu'à l'occasion de ce vernissage il est bon de rappeler ce domaine de l'activité de Wilimowska, d'autant plus qu'on y trouve beaucoup de choses positives, beaucoup d'initiatives concrètes.

Nous avons épousé et nous réalisons ses principales idées, tendant à assurer à tous les artistes plasticiens des conditions leur permettant d'exercer leur art, rendre accessible à un large public les collections d'art contemporain, faire entrer les arts plastiques dans l'enceinte des écoles (initiation des enfants et des jeunes à l'esthétique des beaux arts) et mettre en valeur sur le plan social et économique le riche potentiel artistique du pays, sachant qu'en Pologne il y a près de 20.000 personnes représentant les arts plastiques. La mise en valeur de ce potentiel humain permettrait de relever le niveau général de la culture plastique de

notre société, et celui de l'esthétique de l'environnement visuel de l'homme.

Mais revenons à l'art de Bronisława Wilimowska, à ses huiles et ses aquarelles qui me procurent de si profonds sentiments, de si vives émotions. Comment expliquer ces états affectifs. Par le fait que les oeuvres de Wilimowska sont empreintes d'un profond sentiment d'amour pour le pays, qu'il s'en dégage un profond humanisme et une étrange chaleur. Elles glorifient le labeur, la beauté du pays natal, les gestes des francs-tireurs et des soldats qui ont combattu pour la Pologne. On y décèle également des documents plus récents: villes, quartiers et ponts en construction. On y trouve le paysage polonais et Varsovie.

Peut-être ne devrais-je pas le révéler, mais il s'agit là aussi d'un événement. Depuis des années, depuis ces jours maudits de l'occupation hitlérienne, cette grande artiste (je n'ai pas peur d'employer cette épithète) peint d'une seule main. On a de la peine à le croire quand on connaît les servitudes de l'artiste-peintre, le travail physique qu'il doit accomplir en sus de son travail pour mettre en valeur une pièce de toile. Pour le faire, il faut brasser de grandes quantités de couleurs et passer des heures debout devant le chevalet.

Ceci dit, il convient d'ajouter que Bronisława Wilimowska est toujours une belle femme, d'une apparence soignée, une femme bienveillante et affectueuse prête à témoigner son assistance à tous ceux qui en auraient besoin. Extrêmement riche, son curriculum vitae vaut bien un livre.

Sa mère, Stano Gaï, fut également une artiste, peintre fort connue. Son premier mari, officier d'un haut grade de l'Armée Polonaise, est tombé au champ d'honneur lors de la campagne de septembre (1939). Son deuxième mari, le feu architecte d'intérieurs Olgierd Szlekys, se fit connaître comme auteur de magnifiques meubles et de projets de bâtiments d'utilité publique, et aussi comme dessinateur et aquarelliste. Son grand-père: homme de science et professeur à l'Académie. Maintes années durant, Wilimowska a séjourné à l'étranger où elle poursuivait ses études. Elle a été en France, en Italie et dans beaucoup d'autres pays, mais c'est la Pologne qui a toujours exercé sur elle la plus forte attraction. Aussi, est-ce à sa patrie qu'elle a voué toute son existence. Car, Bronisława Wilimowska, soulignons le encore une fois, a déjà marqué l'art de la Pologne Populaire d'un trait durable et distinctif. Son grand succès, c'est d'avoir suscité pour son art l'intérêt du grand public. Or, malgré sa célébrité et sa renommée, elle reste toujours très modeste et continue à travailler avec une ardeur juvénile, suivant la voie qu'elle a choisie et qu'elle croit juste. Tout est peinture pour elle. Elle trouve pour chaque sujet une énonciation

claire et originale, dans une langue directe et personnelle. Le réel qu'elle analyse, elle le marque de légères teintes roussâtres, de taches à la fois compactes et délicates où transparait la blancheur d'un fond de toile non touché par la couleur. Il importe peu que le sujet traité soit un champ de bataille ou les contours silencieux d'un massif montagneux, le portrait de Szymanowski ou des bateaux en partance, le lustre miroitant d'un lac, la géométrie de quelque agglomération urbaine ou les taches colorées des chaumières — tout cela apporte, sur toute la ligne, un message suggestif, et en même temps moderne, celui d'une réalité saisie sur le vif sous les effets changeants du clair-obscur et du climat. Telle est la genèse de ce paysage inégalé qui, évitant les méandres de la sophistique, parle aux hommes d'eux-mêmes tout en constituant un reflet sincère et direct de l'état affectif que l'artiste a connu en traitant son sujet.

Toutes les oeuvres de Bronisława Wilimowska vibrent de notre vie, d'une vie authentique, d'une vie parfois à peine entrevue ou découverte par les destinataires de son art, mais déjà vécue par elle.

Certains critiques rangent Bronisława Wilimowska parmi les représentants de la grande culture impressionniste. Quant à moi, je ne la comparerais à personne. Elle constitue pour moi une valeur en soi, étant assez riche et suffisamment authentique pour exhiler la chaleur de l'émotion, pour séduire par la transparence de son rythme et pour assurer à ses couleurs un triomphe subtile. C'est une artiste qui ne cesse d'augmenter sa contribution individuelle au développement de notre culture nationale.

Karol Czejarek

Traduit par Antoni Platkow

Portret Matki I (Moja Matka i myśl o Egipcie), 1965

BRONISŁAWA
WILIMOWSKA

od wielu już lat godzi intensywną pracę twórczą w zakresie malarstwa sztalugowego z aktywnością artystyczno-organizacyjną. Malarstwo i pasja społecznika oddanego sprawom polskiego środowiska plastycznego stanowią nierozłączną jedność w jej działaniu, uwarunkowanym zainteresowaniami wyniesionymi jeszcze z domu rodzicielskiego, temperamentem i wielostronnymi uzdolnieniami oraz kolejami losu, który nie szczędził artystce żadnego z dramatycznych doświadczeń, jakie stawały się udziałem pokolenia dwóch wojen światowych.

Córka pochodzącej z Gruzji malarki Tatiany Manessein Tarchan Maurawi (używającej następnie pseudonimu Stano Gai) i polskiego lekarza Antoniego Paradowskiego, urodziła się 30 grudnia 1909 roku w Petersburgu. Po paroletnim pobycie rodziców w Warszawie znalazła się wraz z matką w Paryżu. Pod jej opieką, już w wieku dziecięcym, zdobywała podstawy umiejętności artystycznych, uzupełnionych późniejszymi studiami w Paryskiej École des Beaux Arts.

Rozpoczęła wystawiać swoje prace w latach dwudziestych bieżącego wieku, obok innych przebywających w Paryżu artystów polskich, w Grand Palais w salonach: Societé National des Beaux Arts oraz des Artistes Independants — pod pseudonimami: Bronny Stach lub S. Bronny. Dominowały wśród nich głównie studia portretowe łączące elegancję z wrażliwością na dekoracyjne wartości kompozycji (np. „Portret własny” z 1926 r.).

Od 1930 roku przebywa artystka w Warszawie. Bierze jednak nadal udział w wystawach paryskich (np. w 1937 r.), uczestniczy jednocześnie w krajowym ruchu artystycznym. W 1939 r. eksponuje swoje studia olejne na wystawie prac malarskich i graficznych Akademickiego Koła Łowiczan w Łowiczu. Ma wystawy indywidualne: w roku 1937 w Salonie Garlińskiego i w 1938 r. — w Salonie Koterby w Warszawie.

Ze stolicą związały ją szczególnie spędzone tu trudne lata wojny i okupacji oraz powojennej odbudowy kraju. Wyzwoliły one nie słabnącą do dziś wielostronną aktywność artystki.

W 1945 roku uczestniczyła Wilimowska w akcji zabezpieczania dóbr kulturalnych na terenie Górnego Śląska.

W okresie lat 1946—1950 pracowała w Departamencie Plastyki Ministerstwa Kultury i Sztuki, a następnie w Zarządzie Głównym Związku Polskich Artystów Plastyków, gdzie między innymi pełniła funkcję sekretarza Zarządu (1957 — 1959), członka Prezydium i wreszcie wiceprezesa (1967 — 1969).

Równocześnie lata te zaważyły decydująco na charakterze jej dalszej twórczości, w której jednym z najczęstszych i stale powracających tema-

tów będzie walka narodu polskiego z okupantem hitlerowskim oraz udział polskiego żołnierza na różnych frontach drugiej wojny światowej („Westerplatte broni się”, „Warszawa walczy — powstanie 1944”, „Spadochroniarze polscy nad Arnhem”, „Koniec III Rzeszy”).

Obok tematyki wojennej, równie częstym przedmiotem jej prac olejnych, gwaszy i akwarel będzie także odbudowa i rozbudowa kraju; zwłaszcza bliskie sercu artystki motywy warszawskie. Malować będzie również pejzaż wiejski, architektoniczny i przemysłowy różnych regionów kraju oraz reminiscencje — niekiedy całe cykle prac — związane z licznymi podróżami artystycznymi, między innymi do Anglii, Francji, Grecji, Holandii, Szwajcarii, Włoch, Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych, do krajów skandynawskich.

„Jestem optymistką. Wierzę w pozytywne działanie człowieka” — wyzna artystka, mimo wszystkich ciężkich doświadczeń i wspomnień, w jednym z wywiadów. „Dlatego może tak bardzo lubię malować nowo powstające domy, budowę...”

Po wojnie artystka, podpisując swoje prace jako Bronisława Wilimowska, uczestniczy we wszystkich niemal ważniejszych manifestacjach plastyki polskiej w kraju i za granicą. Od 1963 roku wystawia swoje dzieła wraz z Grupą Malarzy Realistów. Bierze udział w pierwszym Salonie Warszawskim w 1947 roku oraz w późniejszych imprezach plastycznych warszawskiego środowiska twórczego. Uczestniczy w szeregu ogólnopolskich wystaw, konkursów i festiwali malarstwa, w wystawach plastyki polskiej za granicą a także prezentuje swoje dzieła na wystawach międzynarodowych.

Ma również liczne wystawy indywidualne (niekiedy w towarzystwie innego artysty).

Malarstwo Bronisławy Wilimowskiej wiązano (między innymi włoski krytyk sztuki Giuseppe Marchiori) z doświadczeniami francuskiego postimpresjonizmu, podkreślając jednocześnie, że w pracach jej obok inspiracji czerpanych z rzeczywistości tkwią elementy osobistego wzruszenia i refleksji, odbicie własnego „stanu ducha” wobec studiowanego tematu.

Tradycje postimpresjonizmu dość długo pielęgnowane również na gruncie polskim stara się artystka z czasem świadomie przezwyciężać, pragnąc wypracować sobie własną, wynikającą z narodowych tradycji formę. Z czasem stosowane przez nią środki malarskie zyskują indywidualne piętno, wyróżniające jej obrazy wśród innych. Charakteryzuje je, zarówno w tematyce olejnej, jak w gwaszach i akwarelach, rozlewność powściągliwych w skali, lecz wrażliwie zharmonizowanych smug i plam barwnych, wśród

których dominują głównie złotawe i rdzawe brązy wzbogacone srebrzystymi szarościami i często bielą nie zamalowanego tła.

Uładowym rytmem kompozycyjnym i jasną, świetlistą gamą barw stara się artystka oddać rozmach i funkcjonalność nowych warszawskich arterii komunikacyjnych (np. „Most Łazienkowski” z 1974 r., „Wisłostrada zimą” z 1973 r.). Przełamany brązami i czerwieniami oraz surowym określeniem bryły wydobywa charakter zabytkowych budowli miast polskich (np. „Fragment katedry w Gdańsku”).

Często tkanę kompozycyjną jej obrazów tworzą stalowe i betonowe konstrukcje budów i urzędzeń, wprowadzonych niekiedy jako uzupełnienie lub kontrast do szeroko traktowanych pejzaży (np. „Zapora” z 1973 r.). W czasie podróży zagranicznych szuka charakterystycznych, swoistych cech obserwowanych zjawisk, krajobrazów i życia. Rytmem syntetycznie określonych płaszczyzn barwnych odtwarza rozległość wybrzeży i bezmiar tafli wodnej Bajkału („Jezioro Bajkał” z 1966 r.).

Odmiennym porządkiem kompozycyjnym i tonacją barwną kształtuje obraz oblanych słońcem skał i piasków Hiszpanii („Pejzaż z Andaluzji” z 1971 r.). Harmonijnie zestrojoną gamą bieli, złotego ugru i ciepłych brązów wydobywa urodę i monumentalną skalę krajobrazu ziemi swych gruzińskich przodków („Gruzja” z 1965 r.). Szerokimi syntetycznymi, płynnymi plamami zieleni, brązu, świetlistych szarości i bieli uzupełnionych subtelnymi podkreśleniami wydobywa zwłaszcza w gwaszach i akwarelach swoisty nastrój krajobrazu mazurskiego („Pejzaż polski 5”).

Niektórzy z odwiedzających Polskę artystów obcych (np. hiszpański rzeźbiarz B. Lobo) dostrzegali w malarstwie Bronisławy Wilimowskiej reminiscencje polskich tkanin ludowych i litych złotem i srebrem pasów słuczych. Niekiedy określając malarstwo Bronisławy Wilimowskiej jako swoisty neorealizm, dopatrywano się w nim pewnych cech orientalnych, odnajdywano w nim także echa dalekowschodnich akwarel — co mogłoby znajdować uzasadnienie w rodzinnych parantelach artystki.

Realizm płócien Bronisławy Wilimowskiej, upamiętniających zarówno bojowe szlaki żołnierza polskiego, jak i etapy odbudowy kraju, polega nie tyle na dokumentarnej wierności dla starannie obserwowanych względnie odtwarzanych według materiałów źródłowych wydarzeń i działań, ile na szczerym i bezpośrednim oddaniu własnych przeżyć i stanów emocjonalnych wobec opracowywanych twórczo tematów.

Obrazy Bronisławy Wilimowskiej „o materii lekkiej i delikatnej” są dokumentami szczególnych nastrojów i klimatów, dla których (jak to trafnie podkreślił Jerzy Zanoziński pisząc o obrazach malarki poświęconych War-

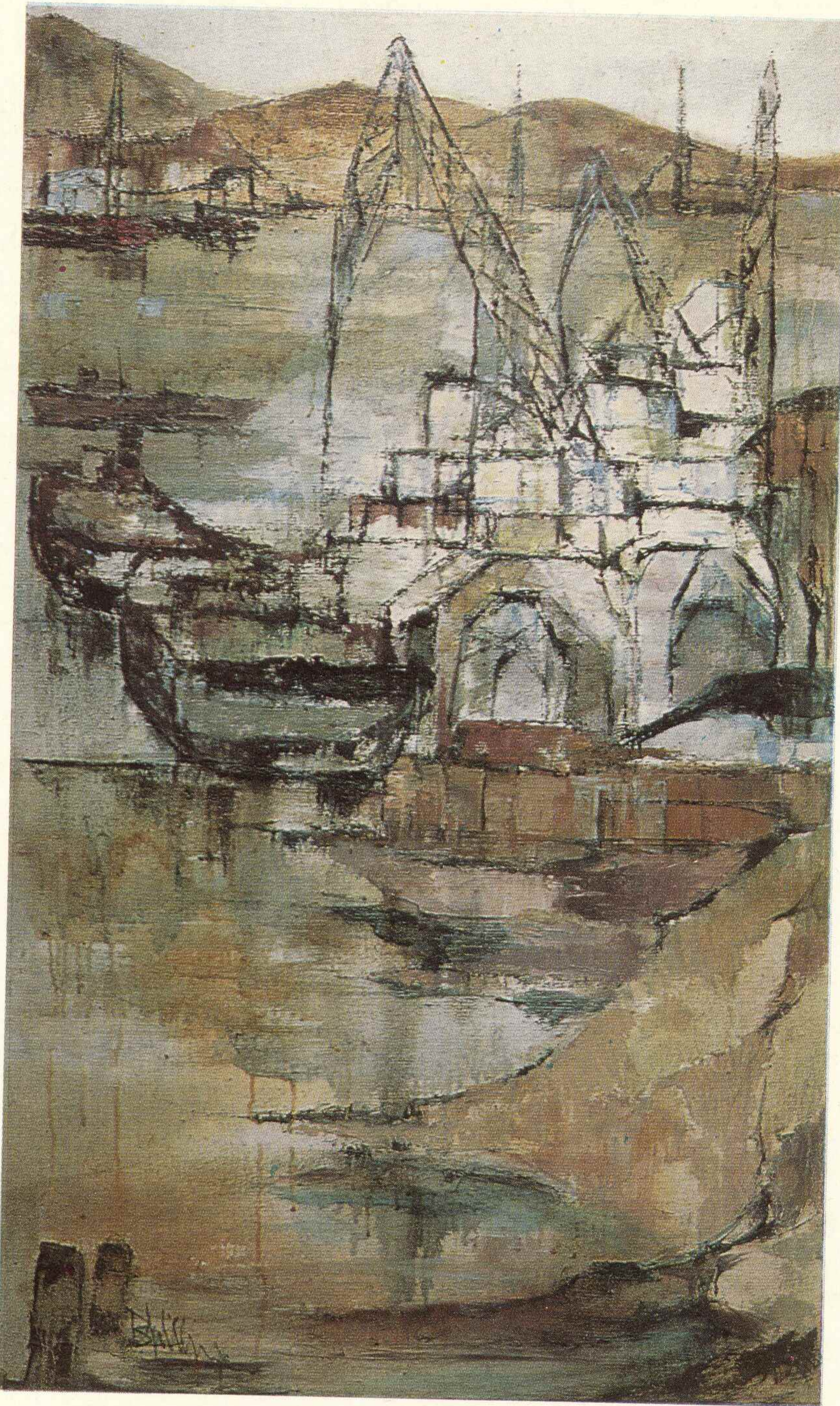
szawie) „oko i pędzel malarza są ciągle jeszcze narzędziami niezrównanymi”.

Za swoje osiągnięcia artystyczne uzyskała Bronisława Wilimowska szereg nagród, m.in.: nagrodę ministra Kultury i Sztuki na wystawie „Warszawa w sztuce” w 1964 r., nagrodę III stopnia ministra Obrony Narodowej na wystawie 25-lecia ludowego Wojska Polskiego w 1968 r., srebrny medal m. Paryża na XIV Międzynarodowej wystawie sztuki kobiet, 1968 a w roku 1978 nagrodę I stopnia ministra Obrony Narodowej za dorobek twórczy.

Za twórczą, bogatą działalność otrzymała także szereg odznaczeń, m.in.: Krzyże Oficerski i Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Walecznych, Warszawski Krzyż Powstańczy, Srebrny Medal „Zasłużonym na Polu Chwały”, Medale X-lecia i XXX-lecia Polski Ludowej, Złoty i Srebrny Medal „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Odznakę Tysiąclecia Państwa Polskiego, Odznakę Zasłużonego Działacza Kultury, Złotą Odznakę Honorową m.st. Warszawy, Odznakę Zgrupowania AK „Kryska”, oraz Złotą Odznakę Związku Polskich Artystów Plastyków i Złotą Odznakę ZAiKS-u.

Prace Bronisławy Wilimowskiej znajdują się między innymi w zbiorach Muzeum Narodowego i Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie, Muzeum Historycznego m.st. Warszawy, Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, Muzeum Ruchu Robotniczego im. Marcina Kasprzaka w Poznaniu, w Ministerstwie Kultury i Sztuki, Ministerstwie Spraw Zagranicznych, w Polskiej Misji Wojskowej w Berlinie oraz w zbiorach innych instytucji państwowych i w kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą.

Armand Vetulani

Wróblewski, 1969

WYPOWIEDZI ARTYSTKI (WYBÓR)

Jestem i zawsze byłam za dużą swobodą, by różne wizje świata mogły się zrealizować. Przecież dopiero weryfikacja pokoleń ustawi dorobek malarzy — tak jak to zresztą dzieje się od dawna. Dajmy więc swobodę tworzenia wszystkim. Złej twórczości jest dużo zawsze, w każdej epoce jest jej wiele, a szczególnie dziś, gdy zburzyliśmy kryteria... Nie jest dobrze, kiedy wywiera się nacisk jednokierunkowy na sztukę. A w ogóle uważam, że właśnie sztuką możemy zdobyć uznanie świata. Nasze wartości kultury i sztuki liczą się na świecie i jeśli bardziej potrafimy dbać o ich różnorodność i różnokierunkowość — to stworzymy większą szansę rozwoju sztuki.

Wiedza i Życie, 1974, nr 6, s. 62,63

...To, co zamierzam, jest jeszcze nie skryształizowane, są to dwa podstawowe tematy, które chciałabym w najbliższym czasie wyrazić. Jeden nasuwa okrutna w swych skutkach zima i działania ludzi w tym okresie, a przede wszystkim zorganizowanej, nowoczesnej siły, jaką jest wojsko(...). ...oczywiście myślę o syntetycznym ujęciu tematyki tych wydarzeń. Drugi temat, a raczej pierwszy w chronologii dotyczy pokazowych ćwiczeń, w jakich miałam okazję uczestniczyć na Wybrzeżu i morzu...

Żołnierz Wolności, nr 14, 19-21.01.1978

...A dlaczego teraz pracuję tak intensywnie? Ponieważ chcę zdążyć przekazać wszystko, co w mojej mocy, z ogromnego wkładu narodu polskiego w dzieło powstania wyzwolonej Polski. Zawsze od najmłodszych lat mam uczucie, że na wszystko, co mamy do zrobienia, jest za mało czasu. Może dlatego staram się go nie marnować...

Żołnierz Wolności, nr 226, 23-24.09.1978

...uważam, że my w naszym stuleciu patrzymy inaczej na świat niż w wiekach przeszłych. My patrzymy szybko, jesteśmy przyzwyczajeni do tempa. I wtedy sylwetka gmachu, człowieka tworzy jakąś jedną konstrukcję. Wiele rzeczy oglądamy z okien pędzących pojazdów. To stwarza określoną atmosferę, koloryt. Te właśnie wrażenia staram się oddać w swoim malarstwie. Pozwala to widzowi, który odbiera obraz, niejako go dokończyć, wzbogacić o własne wrażenia. (...) W swojej twórczości staram się nie operować agresywnie — ani kolorem, ani formą. Już w początkach mojego malowania dostrzeżono to. Zresztą te dwie cechy, (...) są również właściwe mojej osobie, a to przecież musi rzutować na to, co się robi. Wszystko, co się przeżywa, gdzieś się w nas gromadzi i później uzewnętrznia. Jeśli

życie byłoby zbyt łagodne i monotonne, zabrakłoby również tego, jak dawniej określano w malarstwie, światłocienia. Życie pełne przeżyć ma kontrast bardzo wyraźny. (...).

Może się wyda paradoksalne, ale najpiękniejsze jest białe płótno i myśl połączona z marzeniem, co też na nim będzie. Zawsze kiedy staję przed czystym płótnem, towarzyszy mi nieśmiałość i dopiero w trakcie pracy porywa mnie pasja, a na końcu zwykle zwątpienie, że to jeszcze nie to, co chciałabym osiągnąć. Jeśli potem okazuje się, że mój obraz zyskał uznanie — jest to moja największa satysfakcja.

Żołnierz Polski, nr 3, 20.01.1980

...Już wcześniej powiedziałam, iż bardzo krytycznie oceniam to, co zrobiłam w minionych latach. Tylko z nielicznych prac jestem naprawdę zadowolona. Lecz prawdą jest, iż maluję wiele, prawie stale, gdyż trawestując słowa Edwarda Stachury, dla którego „wszystko było poezją”, dla mnie „wszystko jest malarstwem” ...

Dziennik Zachodni, nr 83, 14—16.05.1982

WYBÓR RECENZJI (FRAGMENTY)

...Bardzo młoda artystka, dziecko jeszcze, córka Stano Gai, wystawia dwa gwasze; pełna życia i ruchu gromadka dzieci ślizgających się na śniegu i dziewczynki biegnące za polskim sztandarem. Obie te kompozycje świadczą o wrodzonym zmyśle dekoracyjnym i żywej wyobraźni Bronny Stach...

Claire Merlot, La Pologne, 1 lutego 1921, s. 163

...Płótna, wystawione przez B. Stach w Salonie Niezależnych są pełne fantazji. Świadczą o dużym bogactwie wyobraźni, prezentują świetne środki wyrazu. Obrazy te zatytułowano: „Okragły stół” i „Uciekinierzy z piekła”. Są to wizje, ujęte w sposób niezwykle osobisty; młody wiek malarki dodaje im jedynie uroku. Nie ma w nich nic z akademizmu, ale też i nie ma żadnego nieładu. Atmosfera oddana jest w sposób urzekający — atmosfera marzeń sennych i irrealizmu, ale nie koszmaru. Płynie z tych obrazów jakaś poezja, ciepła i marzycielska, a zarazem bardzo kobieca. Trzeba niezwyklej delikatności uczuć aby z takim czarem i gracją ukazać te dziwne, tajemnicze stwory i chimery w ruchu.

Do tych dwóch płócien dołączyła B. Stach portret — portret Stano Gai, również nie pozbawiony zalet. Portret utrzymany jest w kolorach ciemnych, bardzo dobrze oddanych, w konturach świadomie wyostrzonych...

La Revue Moderne des Arts et de la Vie, 20 marca 1923

...Bronisława Wilimowska należy do twórców, którzy nie szukają w Związku Radzieckim egzotyki, maluje unikając materialnej dokumentalności, utrwała w pamięci przeżycie artystyczne, kolorystyczne wrażenia, atmosferę...

Z katalogu wystawy „Z podróży po ZSRR”, Warszawa 1969,
Dom Kultury Radzieckiej

...Najczęstszym tematem Jej prac olejnych, gwaszy i akwarel eksponowanych na licznych wystawach w kraju i za granicą, są motywy warszawskie, odbudowa i rozbudowa kraju, pejzaż architektoniczny i przemysłowy — rzadziej portret — oraz reminiscencje, niekiedy całe cykle związane z podróżami artystycznymi po świecie...

Armand Vetulani, ze wstępu do katalogu wystawy,
Warszawa 1975, Zachęta

...Ciekawym objawem w twórczości Wilimowskiej, jest to, że największe zainteresowanie budzi w Niej stadium powstawania obserwowanego tematu. Notuje wszystkie fazy budowy, wielokrotnie powtarza temat. Później, skończony już obiekt włączył się do codziennego rytmu, niknie on ze sfery Jej zainteresowań...

Marian Michałowski, ze wstępu do katalogu wystawy,
Warszawa 1975, Dom Wojska Polskiego

...Jej pasją jest notowanie nowego, powstającego Życia, maluje wszystko, co wokół się rozwija i rozkwita, twórczość jest kroniką dzwigniętego z pozogi wojennej kraju, a przede wszystkim w centrum Jej zainteresowania toczy się historia warszawskiej odbudowy. Wraca do wspomnień z lat powojennych lecz zaraz zafascynowana tym, co w miejscu min powstaje, opisuje z całą dokładnością pilnego obserwatora piękno dnia dzisiejszego. Wokół tych tematów powstają w Jej pracowni cykle jak np. „Stare Miasto”, „Śródmieście”, „Zamek Warszawski” czy „Wisłostrada”...

Marian Michałowski, ze wstępu do katalogu wystawy,
Warszawa 1975, Dom Wojska Polskiego

...są te obrazy także dokumentami i to nawet wiernymi. Tylko jest to wierność nie tyle wobec rzeczywistości zewnętrznej, która skądinąd zawsze w przemożny sposób inspiruje twórczość Wilimowskiej, ile wierność wobec własnych, często bardzo subiektywnych przeczuć i stanów emocjonalnych w kontakcie z ową zewnętrzną rzeczywistością, tzn. z Warszawą. Obrazy Wilimowskiej — to przede wszystkim dokumenty wrażeń, jakich artystka doznawała w określonych momentach na widok określonych wyglądów miasta i jego fragmentów czy też poszczególnych faz powstawania i narastania tych wyglądów, to dokumenty pewnych klimatów i nastrojów, dla oddawania których oko i pędzel malarza są ciągle jeszcze narzędziami niezerównanymi.

Tak pojętemu programowi w zakresie treści dobrze służą stosowane przez artystkę środki malarskie.(...) Wilimowska zdołała wypracować swój własny „styl pisma” na tyle zindywidualizowany, że obrazy jej zawsze można łatwo rozpoznać pośród innych, że na ogół nikogo ze znanych twórców swoim sposobem malowania nie przypominają...

Jerzy Zanoziński, ze wstępu do katalogu wystawy,
Warszawa 1976, Muzeum Historyczne m.st. Warszawy

...Malarstwo Bronisławy Wilimowskiej jest historyczne o tyle, że mówi o przeszłości, ale nie jest dokumentalne, autentycznych scen wojennych nie przedstawia, lecz je sugeruje i przypomina. Jest szkicowe, jakby pośpieszne — impresjonistyczne — jest nowoczesne. Pozostawia widzowi dość dużo do uzupełnienia własną wyobraźnią...

Jordanowski, Tydzień Polski (wyd. USA) 22-23.07.78

...gigantyczne, a bezprecedensowe dzieło ukazania wszystkich żołnierskich, polskich dróg od wrześnie klęski prowadzących do maja zwycięstwa. Nie tylko zresztą — żołnierskich. Oto trud wielu lat wytężonej, niebywałej, bez mała heroicznej pracy Bronisławy Wilimowskiej...

Alojzy Sroga, ze wstępu do katalogu wystawy,
Warszawa 1978, Dom Wojska Polskiego

...Styl malarstwa Bronisławy Wilimowskiej, charakterystyczne dla Niej zestawienie dynamicznych płaszczyzn i linii, nastrojowe operowanie kolorem, wydobywa jednocześnie całą prawdę o tych minionych latach walki i latach odbudowy, prawdę optymistyczną, ilustrującą rozmach dzieł podjętych i zwycięsko zakończonych i dzieł nadal kontynuowanych przez cały naród...

P.F. Nowicki, Myśl Społeczna, 24.02.1982

...Wilimowska ukazuje trud żołnierza polskiego na wszystkich frontach, od wrześnieowych zmagania po białoczerwoną powiewającą nad zdobytym Berlinem. Ale jest w tej epopei losów żołnierza polskiego w ostatniej wojnie jeszcze coś więcej, jakby alegoryczna w domyśle synteza całości naszych dziejów, walk zwycięskich i bitew przegranych, jest echo powstań narodowych, jest pieśń tęsknoty, ale i hymn rewolucyjnego buntu...

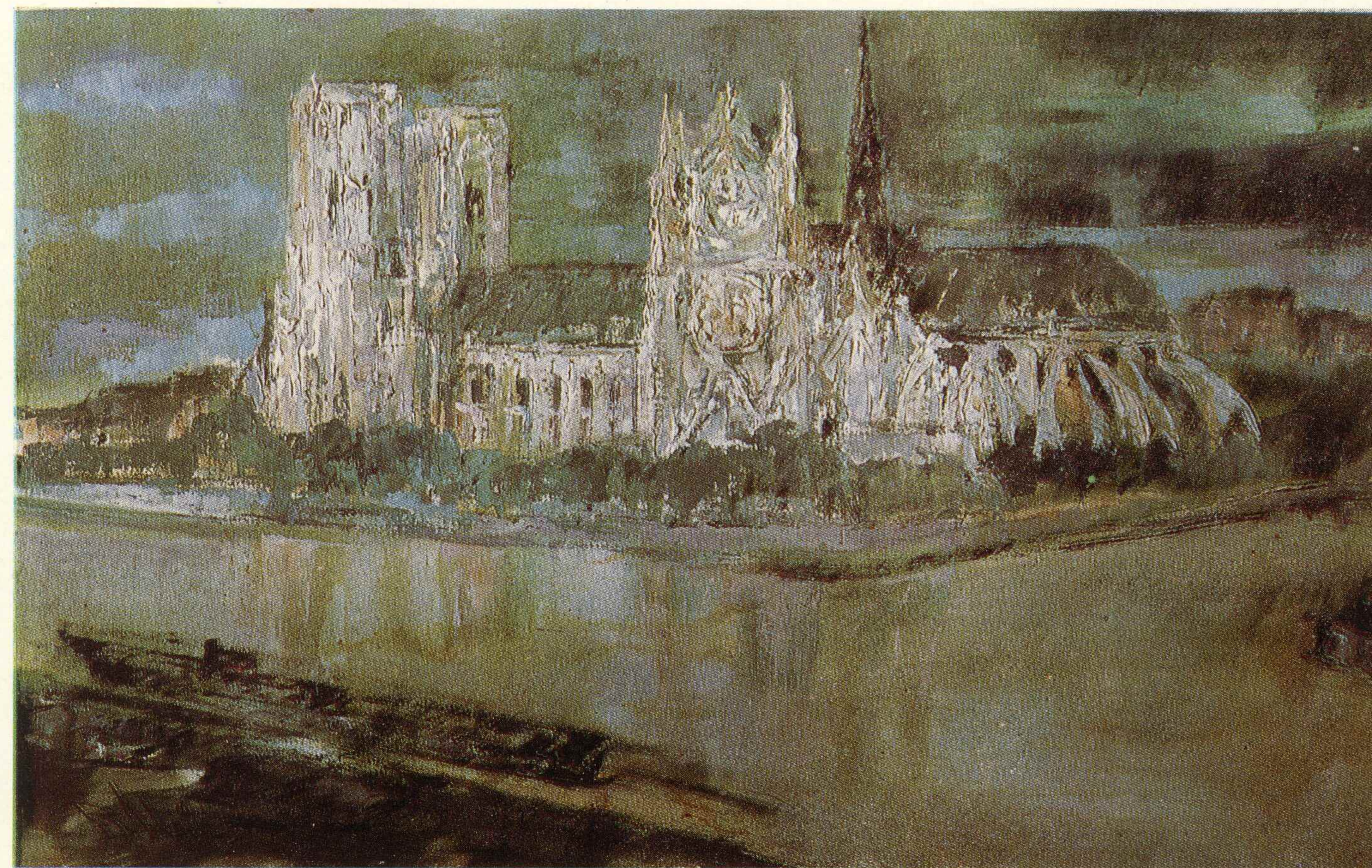
Ze wstępu do katalogu wystawy indywidualnej,
Poznań 1979, Towarzystwo Kulturalne

...Bronisława Wilimowska ma swoje najbardziej osobiste powody, najbardziej intymne i bolesne, uzasadniające Jej bezprecedensowe i gigantyczne dzieło ukazania nie tak dawnych losów narodu Warszawy. Partyzantów,

obronców getta, marynarzy, lotników i pancerniaków walczących na różnych frontach minionej wojny. I wreszcie — żołnierzy idących do kraju najkrótszą drogą, a potem — ku najpełniejszemu, bo berlińskiemu triumfowi...

Alojzy Sroga, Słowo Żołnierza [w]:
Bronisława Wilimowska malarstwo, Warszawa 1981, s. 7

Paryż — Notre Dame I, 1971

Wystawy indywidualne,
udział w wystawach zbiorowych:

- 1921 — Salon de la Société Nationale des Beaux-Arts, Paryż, Grand Palais
1923 — Salon de la Société Nationale des Beaux-Arts, Paryż, Grand Palais
— Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
1924 — Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
1925 — Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
1926 — Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
— Salon de la Société Nationale des Beaux-Arts, Paryż, Grand Palais
1927 — Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
1928 — Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
1937 — Wystawa indywidualna, Warszawa, Salon Garlińskiego
— Salon des Artistes Indépendants, Paryż, Grand Palais
1938 — Wystawa indywidualna, Warszawa, Salon Koterby
1939 — Wystawa prac malarskich i graficznych Akademickiego Koła Łowiczan, Łowicz
1946 — Wystawa indywidualna z Edwardem Duklanem, Lubliniec, Dom Kultury
1947 — Salon Warszawski, Warszawa, Muzeum Narodowe
— Pejzaż Ziem Zachodnich, Warszawa
1948 — II Doroczna wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Muzeum Narodowe
1951/52 — II Ogólnopolska wystawa plastyki, Warszawa, Zachęta
1952/53 — III Ogólnopolska wystawa plastyki, Warszawa, Zachęta
1953 — X lat Ludowego Wojska Polskiego w plastyce, Warszawa, Zachęta
— Wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki Okręgu Warszawskiego, Warszawa, Zachęta
1954 — IV Ogólnopolska wystawa plastyki, Warszawa, Zachęta
1955 — Indywidualna wystawa akwarel z Albanii, Warszawa, SARP
— VI Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP Warszawa, Zachęta
1956 — Wystawa indywidualna (akwarel), Warszawa, ZSL
— VII Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
1956/57 — Wystawa zimowa plastyki o charakterze ogólnopolskim, Radom, TPSP
1957 — Wystawa indywidualna, Warszawa, Galeria Kordegarda
1958 — VIII Wystawa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
1959 — II Ogólnopolska wystawa plastyki marynistycznej, Warszawa, Galeria Sztuki ZPAP MDM
1959/60 — XV Ogólnopolska wystawa plastyki, Radom, TPSP
1960 — Wystawa indywidualna prac, Warszawa, Galeria Kordegarda
— Wystawa indywidualna prac, Warszawa, Hall hotelu Bristol
— Wystawa akwarel, Warszawa, Zachęta
1961 — Wystawa malarstwa z cyklu — Polskie dzieło plastyczne w XV-lecie PRL, Warszawa, Muzeum Narodowe
1962 — I Festiwal polskiego malarstwa współczesnego, Szczecin, Zamek
— Wystawa dla uczczenia XX rocznicy powstania PPR, Warszawa, Muzeum Narodowe
— Warszawa w sztuce, Warszawa, PKiN
— IX Wystawa malarstwa i grafiki Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
1963 — Wystawa malarstwa Bronistawy Wilimowskiej i Władysława Królikiewicza, Warszawa, Galeria Kordegarda
— XX-lecie Ludowego Wojska Polskiego w twórczości plastycznej, Warszawa, Zachęta
— IV Ogólnopolska wystawa marynistyczna, Warszawa, Zachęta
— Warszawa w sztuce, Warszawa, PKiN
— I Salon letni Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Pomarańczarnia
— Wystawa prac 30 malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
1963/64 — Warszawa w malarstwie (wystawa objazdowa 6 plastyków)
1964 — V Ogólnopolska wystawa marynistyczna, Warszawa, Zachęta
— Warszawa w sztuce, Warszawa, Zachęta — nagroda ministra Kultury i Sztuki
— Rysunki z podróży zagranicznych. Wystawa zbiorowa plastyków Okręgu Warszawskiego, Warszawa, Galeria Sztuki MDM
— 10 Wystawa malarstwa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
1965 — Wystawa akwarel i gwaszy Bronistawy Wilimowskiej i Władysława Królikiewicza, Warszawa, TPSP
— Wystawa malarstwa — 20 lat PRL w twórczości plastycznej, Warszawa, Zachęta
— Warszawa w sztuce, Warszawa, Zachęta
— III Wystawa prac malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
— Exhibition of painting Warsaw today and yesterday, London, Doctors' Restaurant
1965/66 — Współczesne malarstwo polskie (wystawa objazdowa po kilku stolicach Europy — Moskwa, Państwowe Muzeum im. Puszkina; Bukareszt, Sala Dalles; Berlin, Neue Berliner Galerie; Belgrad; Sofia)
1966 — Indywidualna wystawa malarstwa zorganizowana w rocznicę wyzwolenia Warszawy, Warszawa, Sala Wystawowe Klubu Oficerskiego DWP
— Wystawa indywidualna z J. Krawczykiem, Moskwa; Tbilisi, Narodowa Galeria Obrazów Gruzji
— Wystawa indywidualna z Władysławem Gościmskim i Józefem Młynarskim (wystawa objazdowa w zakładach pracy)
— „Warszawa w obrazach” Bronistawy Wilimowskiej i Władysława Królikiewicza, Warszawa, KMPiK Nowy Świat 15/17
— 3 Festiwal polskiego malarstwa współczesnego, Szczecin, Zamek
— Płock i region płocki w malarstwie, Płock, Muzeum Mazowieckie
— I Festiwal sztuk pięknych, Warszawa, Dom Artysty Plastyka
— IV Wystawa prac malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
— XI Wystawa malarstwa i grafiki Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
— Wystawa zorganizowana w rocznicę wyzwolenia Warszawy, Warszawa, Klub Oficerski
— Malarstwo, grafika, rzeźba, Warszawa, Centralny Klub Oficerski Wojsk Wewnętrznych
— XI Międzynarodowa wystawa sztuki kobiet, Paryż, Muzeum Sztuki Nowoczesnej
— Międzynarodowa wystawa malarstwa, grafiki, rzeźby artystów krajów Układu Warszawskiego „Braterstwo broni i Braterstwo klasowe”, Berlin Staatliche Museen National Galerie
— XX Międzynarodowa wystawa malarstwa, Rzym, Via Margutta
— VII Międzynarodowy Salon Paris — Sud, Juvisy-sur-Orge
1966/67 — Polnische Malerei der Gegenwart, Neue Berliner Galerie
1967 — Wystawa indywidualna malarstwa, Rzym, Galerie de Paris
— Wrażenia z pobytu w ZSRR — wystawa zorganizowana wspólnie z M. Gomulicką-Damską i S. Damskim, Poznań, Pałac Kultury
— Wystawa w XX rocznicę śmierci Karola Świerczewskiego, Warszawa, Muzeum Wojska Polskiego
— V Wystawa prac malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
— Wystawa grupy malarzy realistów, poświęcona uczczeniu 50 rocznicy Rewolucji Październikowej, Warszawa, Galeria Sztuki ZPAP MDM
— Wystawa prac artystów włoskich i obcych, Rzym, Galleria d'Arte di via Milano
— Współczesne malarstwo polskie, Sofia, Galeria Sztuki Współczesnej Muzeum Narodowego
1967/68 — XIV Międzynarodowa wystawa sztuki kobiet, zorganizowana z okazji III kongresu Międzynarodowej Federacji Kulturalnej Kobiet, Ateny, Zappion; Paryż
1968 — Wystawa indywidualna, Włochy, Catanzaro, Centro D'arte il Pozzo
— Ogólnopolska wystawa 25-lecie Ludowego Wojska Polskiego w twórczości plastycznej, Warszawa, Zachęta — nagroda III stopnia ministra Obrony Narodowej
— IV Festiwal polskiego malarstwa współczesnego, Szczecin, Zamek
— Wieś w malarstwie, Warszawa, Dom Chłopa
— XII Wystawa malarstwa i grafiki Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
— VI Wystawa prac malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
— IX Międzynarodowy Salon Paris-Sud, Juvisy-sur-Orge
— Międzynarodowa wystawa kobiet plastyczek, Paryż, Muzeum Sztuki Nowoczesnej — srebrny medal
— Wystawa malarstwa polskiego, Birmingham University of Birmingham Klub Polski
— Warszawa w grafice i rysunku od XVI do XX wieku, Hawana, Muzeum Narodowe
1969 — Wystawa malarstwa Bronistawy Wilimowskiej i Władysława Królikiewicza, Budapeszt, Ośrodek Kultury i Informacji Polskiej
— Wystawa prac Bronistawy Wilimowskiej z podróży po ZSRR, Warszawa, Dom Kultury Radzieckiej
— Pejzaże warszawskie, Warszawa, Salon Desy
— VII Wystawa prac malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
— Wystawa sekcji malarstwa Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Galeria Sztuki ZPAP MDM
— 3 Biennale sztuki krajów nadbałtyckich, Rostock, Kunsthalle
— Wystawa grupy polskich malarzy realistów, Moskwa, Centralny Dom Architekta
— Wystawa malarstwa w ośrodkach informacji i kultury polskiej, Berlin, Budapeszt, Praga, Sofia

- Wystawa sztuki polskiej — wybór z wystawy 25 lat Ludowego Wojska Polskiego w twórczości plastycznej eksponowanej w Warszawie w Zachęcie w 1968 r., Budapeszt, Ernst Museum
- Wystawa polskiego pejzażu współczesnego, objazdowa po wielu miastach USA, m.in.: Nowy Jork, Chicago, Waszyngton, Hartford, Buffalo
- 1970 — 3 Festiwal sztuk pięknych, Warszawa, Zachęta
- Lenin i jego idee, Warszawa, Muzeum Lenina
- Warszawa we współczesnym malarstwie polskim (z okazji 25 rocznicy wyzwolenia), Warszawa, Muzeum Narodowe
- VIII Wystawa prac grupy realistów, Warszawa, Zachęta
- XVI Międzynarodowa wystawa sztuki kobiet, Kolonia, Handwerkskammer
- Wystawa 4 malarzy polskich; Vichy, Centre Culturel; Valery Labrau; Montlucon La Maison des Jeunes et de la Culture; Clermont-Ferrand, Ancien Lycée Blaise Pascal
- Wystawa malarstwa polskiego, Genewa, Grand Passage Transit
- Wystawa malarstwa realistycznego, Berlin Zachodni
- Wystawa sztuki polskiej i malarstwa naiwnego, Hamburg, Neue Sparkasse
- Malarstwo, grafika, rzeźba, tkanina, ceramika, drobne formy Düsseldorf, Novea
- 1970/71 — Wystawa indywidualna Bronistawy Wilimowskiej z Tadeuszem Komanem, Berlin, Galerie Warschau
- 1971 — Malarstwo Bronistawy Wilimowskiej (prace z cyklu Paryż), Bydgoszcz, Biuro Wystaw Artystycznych
- Warszawa w sztuce, Warszawa, Dom Artysty Plastyka
- Związek Radziecki w oczach polskich artystów plastyków, Warszawa, Dom Kultury Radzieckiej
- Wystawa sztuki polskiej, Kilonia, Biblioteka Uniwersytecka
- Wystawa malarstwa, grafiki i tkaniny, Hagen, Sparkasse
- Salon jesienny, Paryż, Grand Palais de Champs-Élysées
- Warszawa we współczesnym malarstwie polskim, Budapeszt, Fovaros Tanacs Muvelodesi Osztaly
- Wystawa sztuki polskiej, Lubeka, Handelsbank
- 16 mistrzów „Ecole de Paris”, Cagliari Galleria d'arte L'incontro
- 1971/72 — Wystawa indywidualna w warszawskich zakładach pracy
- Wystawa grupy polskich realistów, Vallekilde, Højskole i inne miasta Danii
- 1972 — Warszawa w oczach Bronistawy Wilimowskiej, Warszawa, Salon Plastyki Współczesnej Desa, ul. Koszykowa 62
- 4 Festiwal sztuk pięknych, Warszawa, Zachęta
- I Ogólnokrajowe targi polskiej plastyki współczesnej, Warszawa, PKiN
- IX Wystawa prac grupy malarzy realistów, Warszawa, Zachęta
- XIII Wystawa malarstwa, grafiki i rysunku Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
- Wystawa malarstwa, rzeźby i grafiki grupy realistów, Bydgoszcz, Biuro Wystaw Artystycznych
- XVIII Międzynarodowa wystawa sztuki kobiet, Rzym, Palazzo delle Esposizioni Via Milano — medal
- 6^e Salon de Mayenne, Mayenne, Château des Juhel
- Wystawa sztuki polskiej, Lubeka
- Wojna i pokój w polskiej sztuce współczesnej, Berlin, Museum für Deutsche Geschichte; Cottbus, Muzeum Okręgowe; Frankfurt, Muzeum Okręgowe
- Związek Radziecki w oczach polskich artystów plastyków, Mińsk, Salon Związku Plastyków Białorusi
- Wystawa współczesnego malarstwa polskiego Santa Cruz de Tenerife, Ganigo Galeria de Arte
- 1972/73 — Związek Radziecki w malarstwie, grafice i fotografice artystów plastyków, Bydgoszcz, Biuro Wystaw Artystycznych
- 1973 — Wystawa indywidualna, Este, Sala della Magnifica Comunità
- Współczesna sztuka łowiecka i animalistyczna, Warszawa, Dom Artysty Plastyka
- Warszawa w sztuce, Warszawa, Zachęta
- XXX lat Ludowego Wojska Polskiego w twórczości plastycznej, Warszawa, Zachęta; Moskwa, Centralny Dom Armii Radzieckiej; Sofia, Salon Wystawowy Związku Plastyków Bułgarskich
- Wystawa rysunku Okręgu Warszawskiego ZPAP, Warszawa, Zachęta
- Wystawa z okazji 50-lecia ZSRR, Sandomierz, Muzeum
- I Międzynarodowe triennale realistycznego malarstwa zaangażowanego, Sofia, Salon Związku Plastyków Bułgarskich
- Warszawa w malarstwie współczesnym, Berlin, Polski Ośrodek Kultury i Informacji
- Wystawa polskiego malarstwa, tkaniny, grafiki i rzeźby, Kilonia, Kulturamt
- Pejzaż polski, Malmö, Galleri Konstnärscentrum
- Polska sztuka współczesna, Amsterdam, Cepelia Holland
- 1974 — Wystawa indywidualna, Asiago, Centro Internazionale di Cultura
- 5 Festiwal sztuk pięknych, Warszawa, Zachęta
- Warszawa w malarstwie 1944—1974 w zbiorach Muzeum Historycznego m.st. Warszawy, Warszawa, Muzeum Historyczne m.st. Warszawy
- Warszawa w malarstwie 1944—1974, Warszawa, PKiN
- X Wystawa plastyki polskiej w ramach międzynarodowych targów paryskich, Paryż
- Wystawa polskiej sztuki współczesnej, Bruksela „Cepelia” S.A. — Art et Folklore Polonais
- Ekspozycja sztuki polskiej (malarstwo, rzeźba, plakat), Wiedeń, Instytut Polski
- Wystawa polskiego malarstwa dekoracyjnego, Kopenhaga, Kunstbiblioteket
- Malarstwo dekoracyjne, grafika i tkanina, Calgary, Mona Lisa Gallery
- Wystawa polskiego malarstwa współczesnego, Ulan Bator, Hala wystawowa; Berlin, Galeria Narodowa
- Arcydzieła malarstwa polskiego, Moskwa, Maneż; Mińsk, Muzeum Sztuk Pięknych; Kijów
- Wystawa malarstwa, grafiki, plakatu oraz przedmiotów sztuki dekoracyjnej z okazji 30-lecia PRL, Berlin Zachodni, Moskwa
- Wojna i pokój w plastyce polskiej, Brno, Muzeum Techniki; Płowdiw, Muzeum Historii Ruchu Rewolucyjnego
- Ludowe Wojsko Polskie w twórczości polskich plastyków, Praga; Brno, Wojskowa Akademia im. Antoniego Zapotockiego; Bratysława, Galeria „Slovenska Matice”
- 30 lat Ludowego Wojska Polskiego w twórczości plastycznej, Sofia, Nowy Pawilon Wystawowy
- 1975 — Wystawa indywidualna, Warszawa, KMPiK „Sciana Wschodnia”
- Wystawa indywidualna Stano Gaï i Bronistawy Wilimowskiej, Warszawa, Zachęta
- Wystawa indywidualna, Warszawa, Dom Wojska Polskiego
- 30 rocznica zwycięstwa nad faszyzmem w twórczości plastycznej, Warszawa, Zachęta
- Poplenerowa wystawa akwarel uczestników ogólnopolskiego pleneru akwarelistów „Wojcieszów 75”, Wojcieszów, Miejski Dom Kultury
- Portret kobiety, Warszawa, Salon Desy, ul. Nowy Świat
- Międzynarodowe targi sztuki, Barcelona, Palacio Ferial
- Międzynarodowa wystawa sztuki „30 zwycięskich lat”, Moskwa, Centralny Salon Wystawowy; Berlin, Altes Museum Lustgarten
- Wystawa sztuki polskiej pn. „30 rocznica zwycięstwa nad faszyzmem”, Drezno, Muzeum Armii; Budapeszt
- Wystawa sztuki polskiej, Wellington, Rothmans Gallery
- Wystawa polskiej sztuki współczesnej, Wellington, National Gallery
- Polski pejzaż, Narwik, Kunstforening
- Warszawa w malarstwie, Praga, Polski Ośrodek Kultury i Informacji; Bratysława, Polski Ośrodek Kultury i Informacji
- Galeria miasta Sindelfingen pokazuje wystawę polskich artystów, RFN, Stadt Sindelfingen Schul-Und Kulturamt
- Ekspozycja polskiej sztuki współczesnej w ramach Fiera di Milano, Mediolan
- Targi — Wiosna 75, Frankfurt n/Menem
- Roczna wystawa objazdowa po Danii
- 1976 — Warszawa w malarstwie Bronistawy Wilimowskiej, Warszawa, Muzeum Historyczne m.st. Warszawy
- Wystawa indywidualna, Düsseldorf, Galeria Depolma
- Wystawa indywidualna, Jelenia Góra, Biuro Wystaw Artystycznych
- I Ogólnopolska wystawa malarstwa akwarelowego, Wrocław, Biuro Wystaw Artystycznych
- W kręgu realizmu XI wystawa prac grupy realistów, Warszawa, Zachęta
- Wojsko społeczeństwu, Warszawa
- Wystawa polskiej sztuki współczesnej, Düsseldorf, Galeria Depolma
- 1977 — Wystawa malarstwa realistycznego, Kopenhaga, Kunstbiblioteket Nikolai kirke
- 1978 — Wystawa indywidualna „Z bitewnych pól 1939—1945 w malarstwie Bronistawy Wilimowskiej”, Warszawa, Dom Wojska Polskiego
- II Ogólnopolska wystawa malarstwa akwarelowego, Wrocław, Biuro Wystaw Artystycznych
- Wystawa poplenerowa akwarel, Oieśnica, KMPiK
- Wystawa współczesnej sztuki polskiej, Augsburg, Ratusz
- Wystawa malarstwa polskiego, Highland Park (USA)
- Wystawa sztuki polskiej, Madryt, Palacio de Exposiciones
- 1979 — Wystawa indywidualna, Poznań, Towarzystwo Kulturalne
- 1980 — III Ogólnopolska wystawa malarstwa akwarelowego, Wrocław, Biuro Wystaw Artystycznych, następnie Budapeszt, Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej oraz Klub Garnizonowy
- Wojsko polskie w sztuce, Lipsk, Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej
- Warszawa w sztuce, Sztokholm, Instytut Kultury Pol-

skiej; Berlin, Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej; Sofia, Ośrodek Informacji i Kultury Polskiej

1981 — Wystawa indywidualna, Warszawa, Akademia Sztabu Generalnego Wojska Polskiego

1982 — Wystawa indywidualna malarstwa Stano Gaï i Bronistawy Wilimowskiej, Katowice, Biuro Wystaw Artystycznych

— Wystawa indywidualna, Bogota, Galeria Stowarzyszenia Architektów Kolumbijskich

— Muzyka w malarstwie polskim, Warszawa, Zachęta

— „Warszawa” wystawa plastyki, Warszawa, Zachęta

— Wystawa „Polsko-radzieckie braterstwo broni” (malarstwo, rzeźba), Warszawa, Dom Przyjaźni Polsko-Radzieckiej

— Braterstwo broni w plastyce, Riazan

Spis prac

Z CYKLU „WARSZAWA”

1. Stare Miasto, 1958, olej płótno, 75×60
2. Piaskarki na Wiśle, 1958, olej płótno, 51×61
3. Ruiny Zamku I, 1959, olej płótno, 68×52
4. Budowa osiedla, 1960, olej płótno, 48×60
5. Budowa osiedla III, 1960, olej płótno, 61×79
6. Plac Zamkowy, 1960, olej płótno, 35×70
wł. prywatna
7. Odbudowa Teatru Wielkiego, 1961, olej płótno, 60×80
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
8. Rozbiórka, 1964, olej płótno, 100×80
9. Budowa Centrum I, 1965, olej płótno, 100×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
10. Warszawa — Nowe Miasto, 1969, olej płótno, 46×31
11. Ruiny Zamku Królewskiego II, 1970, olej płótno, 120×70
12. Ruiny Zamku Królewskiego, 1971, olej płótno, 120×70
13. Wiastrada I, 1972, olej płótno, 100×120
wł. prywatna
14. Odbudowa Zamku, 1973, olej płótno, 120×80
15. Teatr Wielki (z Nike), 1974, olej płótno, 120×120
wł. Garnizonowego Klubu Oficerskiego
16. Most Łazienkowski II, 1974, olej płótno, 60×80
17. Wieczory — Warszawa Forum, 1975, olej płótno, 120×70
18. Dworzec Centralny, 1975, olej płótno, 100×120
wł. Muzeum Historycznego m.st. Warszawy
19. Dworzec Centralny II, 1975, olej płótno, 100×50
wł. Muzeum Historycznego m.st. Warszawy
20. Dworzec Centralny III, 1975, olej płótno, 100×50
wł. Muzeum Historycznego m.st. Warszawy
21. Pomnik Sapera — wstępny etap, 1975, olej płótno, 120×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
22. Zamek Królewski, 1976, olej płótno, 120×70
23. Warszawa — widok na Wisłę, 1978, olej płótno, 70×80
wł. prywatna
24. Odbudowany Zamek Warszawski, 1978, olej płótno, 96×96
wł. prywatna
25. Warszawa Centrum, 1979, olej płótno, 50×100
26. Warszawa — Nowe osiedle, 1979, olej płótno, 50×100
27. Budowa osiedla — Ursynów, 1979, olej płótno, 70×50

Z CYKLU „PODRÓŻE PO ZSRR”

28. Hosta — okolice, 1964, olej płótno, 32×45
29. Moskwa — Ostankino, 1964, olej płótno, 40×55

30. Budowa osiedla Erewań, 1964, olej płótno, 43×49
31. Moskwa — Teatr Wielki, 1964, olej płótno, 31×47
32. Baku — widok na port, 1964, olej płótno, 35×48
33. Baku — widok na port, 1968, olej płótno, 50×65
34. Irkuck, 1969, olej płótno, 120×70
35. Budowa osiedla Erewań II, 1969, olej płótno, 40×50
36. Leningrad — fragment pałacu, 1969, olej płótno, 35×47
37. Pejzaż z Gruzji, 1979, olej płótno, 62×84

Z CYKLU „MOSTY”

38. Budowa Mostu Łazienkowskiego, 1973, olej płótno, 100×20
39. Początkowy etap budowy Mostu Toruńskiego I, 1978, olej płótno, 60×100
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
40. Początkowy etap budowy Mostu Toruńskiego II, 1979, olej płótno, 60×100
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
41. Początkowy etap budowy Mostu Toruńskiego III, 1979, olej płótno, 100×60
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
42. Budowa Trasy Toruńskiej III, 1979, olej płótno, 70×100
43. Budowa Mostu, 1979, olej płótno, 70×100
44. Budowa Trasy Toruńskiej I, 1980, olej płótno, 80×120
45. Budowa Mostu Toruńskiego I, 1980, olej płótno, 70×100
46. Budowa Mostu Toruńskiego II, 1980, olej płótno, 80×100
47. Budowa Mostu Toruńskiego III, 1980, olej płótno, 60×120
48. Warszawa — Trasa Toruńska, 1980, olej płótno, 65×100
49. Most Toruński im. Grota-Roweckiego, 1982, olej płótno, 80×120

Z CYKLU „WAŁ POMORSKI”

50. Walki o Kotobrzeg, 1976, olej płótno, 120×120
51. Zimę I, 1979, olej płótno, 50×70
52. Pod Jastrowiem, 1979, olej płótno, 80×120
53. Bój o Mirosławice, 1981, olej płótno, 100×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
54. Atak czołgów, 1981, olej płótno, 100×120
55. Borujsko, 1981, olej płótno, 85×110
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
56. Na południe od Podgajów, 1981, olej płótno, 80×120
57. Kotobrzeg — Stare Miasto, 1981, olej płótno, 70×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
58. Zerwany most, 1981, olej płótno, 80×100
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego

Z CYKLU „NA POLIGONIE”

59. Loty nad poligonem, 1979, olej płótno, 60×75
60. Wieczorem przy radarze, 1979, olej płótno, 60×70
61. Po ćwiczeniach, 1979, olej płótno, 60×70
wł. prywatna

Z CYKLU „Z PÓL BITEWNYCH 1939—1945”

62. Wrzesień 1939 — Ostatnia walka płk. dypl. St. Wilimowskiego, 1973, olej płótno, 120×120
wł. Muzeum Wojska Polskiego
63. Martwe ulice, 1974, olej płótno, 60×65
64. Tym którzy polegli, 1975, olej płótno, 120×70
65. Polscy lotnicy w obronie Londynu, 1976, olej płótno, 100×120
wł. Garnizonu w Pile
66. Monte Cassino, 1976, olej płótno, 120×120
wł. prywatna
67. Walki o Gdańsk, 1976, olej płótno, 100×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
68. Berlin — sztandary na Bramie Brandenburskiej maj 1945, 1976, olej płótno, 100×120
69. Gdynia — Wrzesień 1939, 1976, olej płótno, 120×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
70. Walczącym Kobietom Warszawy, 1976, olej płótno, 120×70
71. Westerplatte broni się, 1977, olej płótno, 100×120
72. Ulica Miła — kwiecień 1944, 1977, olej płótno, 70×100
73. Pogorzelsko, 1977, olej płótno, 70×80
wł. prywatna
74. Przeprowadzenie przez Wisłę, 1977, olej płótno, 120×80
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
75. Kościuszkowcy na Pradze, 1977, olej płótno, 80×100
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
76. Ostatnie walki na Czerniakowie — 1944, 1977, olej płótno, 80×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
77. Lenino 1943, 1977, olej płótno, 100×120
wł. Głównego Zarządu Politycznego Wojska Polskiego
78. Koniec III Rzeszy, 1978, olej płótno, 120×120
79. Koniec III Rzeszy I, 1978, olej płótno, 120×80
80. Koniec III Rzeszy II — maj 1945, 1978, olej płótno, 120×120
81. Bunkry w Wątczu, 1978, olej płótno, 70×100
82. Partyzantka w Kieleckim, 1978, olej płótno, 70×100
wł. prywatna
83. Najwierniejszy przyjaciel, 1978, olej płótno, 120×80
wł. prywatna

84. Warszawa zimą 1944, 1979, olej płótno, 66×82
85. Życie wróci jutro — pamięci zimy 1944, 1979, olej płótno, 80×120
wł. prywatna
86. Wrzesień 1939 — Polskie kontrtorpedowce w drodze do Anglii, 1981, olej płótno, 100×60
87. Partyzantka w Kieleckiem I, 1982, olej płótno, 80×100
88. Partyzantka w Kieleckiem II, 1982, olej płótno, 100×80

Z CYKLU „PORTRETY”

89. Autoportret, 1926, olej płótno, 100×65
wł. Muzeum Historycznego m.st. Warszawy
90. Głowa dziewczyny, 1950, olej płótno, 46×46
91. Głowa dziewczyny I, 1950, olej płótno, 54×41
92. Portret Matki (Stano Gaï), 1960, olej płótno, 100×70
93. Portret Matki I, (Moja Matka i myśl o Egipcie), 1965, olej płótno, 120×60
94. Majakowski, 1969, olej płótno, 140×66
95. Fryderyk Chopin, 1978, olej płótno, 72×60
96. Portret Elżbiety Gajewskiej, 1981, olej płótno, 120×60
97. Portret Tadeusza Gadziny, 1981, olej płótno, 120×60
98. Portret Olgierda Szlekysa, 1981, olej płótno, 60×50
wł. Muzeum Historycznego m.st. Warszawy
99. Ania, 1982, olej płótno, 50×40
100. Portret Karola Szymanowskiego, 1982, olej płótno, 70×60

Z CYKLU „PODRÓŻE”

101. Kraków — Wieża Ratuszowa, 1964, olej płótno, 87×52
102. Kraków — Kościół Najświętszej Panny, 1964, olej płótno, 73×52
103. Port Bajkał, 1968, olej płótno, 60×80
wł. Muzeum Narodowego w Warszawie
104. Bajkał, 1968, olej płótno, 60×80
wł. prywatna
105. Szczecin — Dźwigi w porcie, 1970, olej płótno, 60×75
106. Fontanny Trokadero — Paryż, 1971, olej płótno, 120×70
107. Paryż — Notre Dame I, 1971, olej płótno, 70×120
108. Wyjazd z Barcelony, 1974, olej płótno, 100×120
wł. Hotelu Forum

Z CYKLU „WSPÓŁCZESNY PEJZAŻ POLSKI”

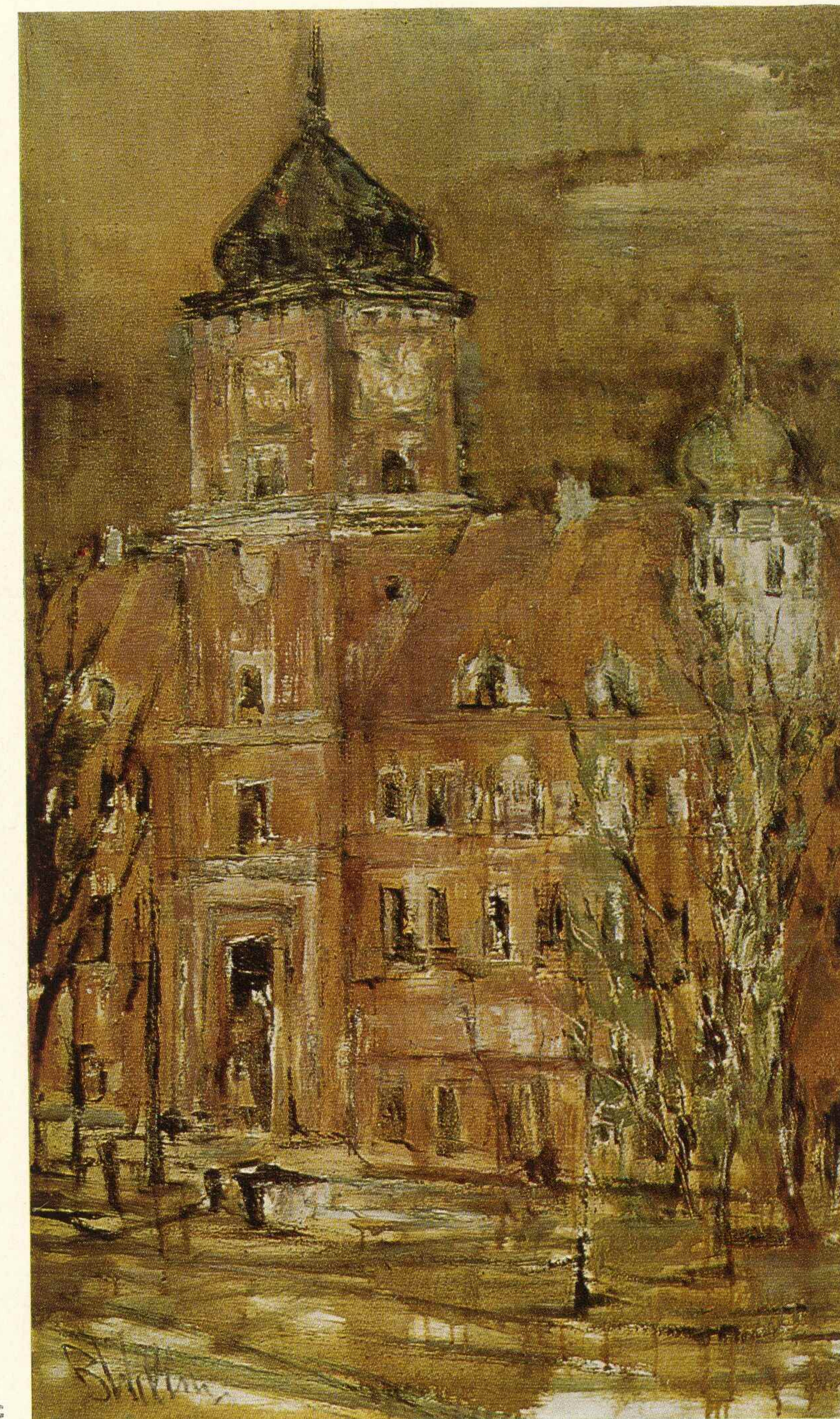
109. Solina, 1968, olej płótno, 100×120
110. Współczesna droga polska, 1970, olej płótno, 60×100
111. Pejzaż zimowy — Wał Pomorski, 1978, olej płótno, 70×100
112. Pejzaż zimowy — Wał Pomorski, 1978, olej płótno, 60×120

Z CYKLU „KWIATY”

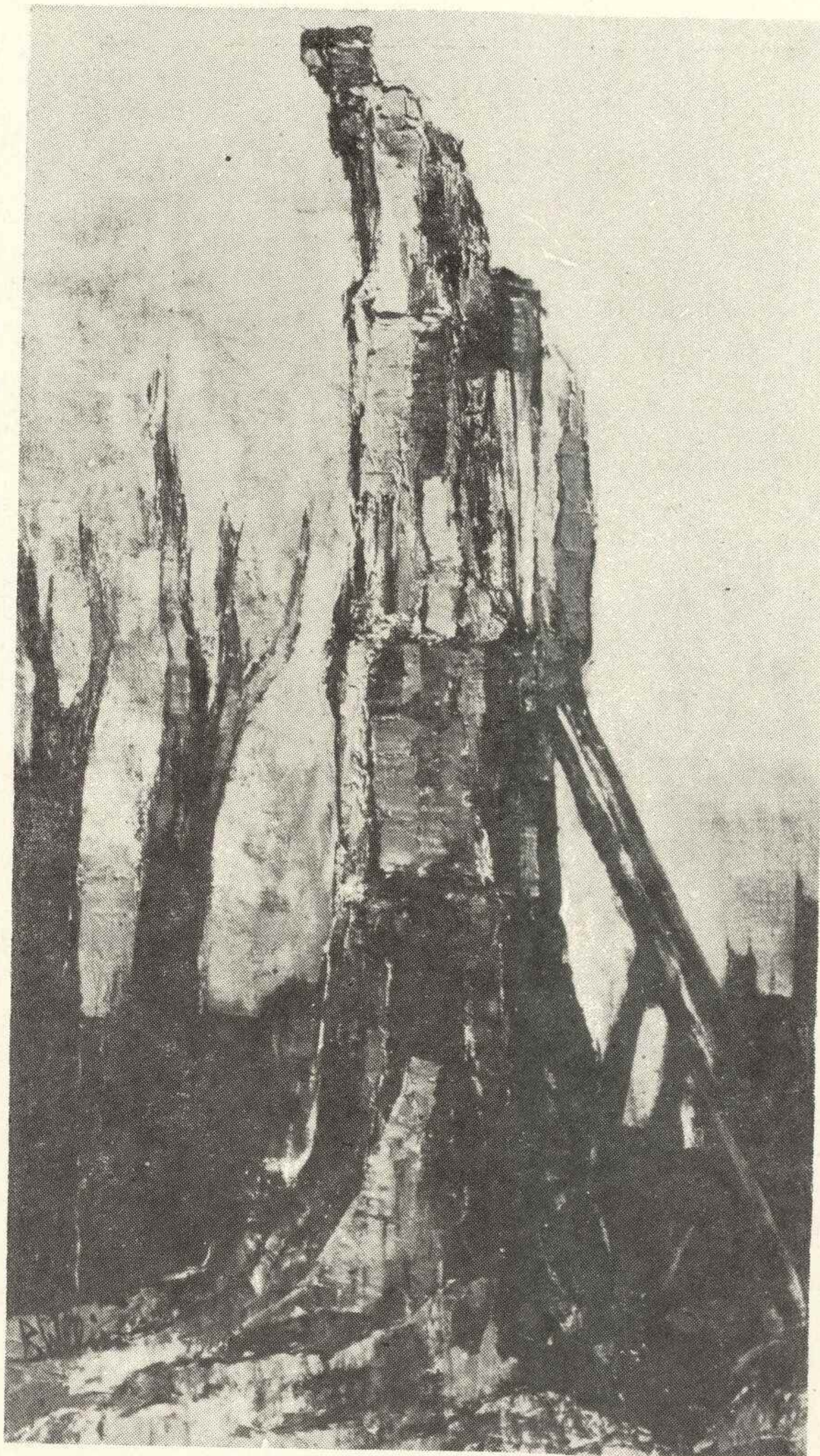
113. Kwiaty dla Warszawy, 1975, olej płótno, 120×70
wł. Muzeum Historycznego m.st. Warszawy
114. Kwiaty I, 1980, olej płótno, 60×40
115. Kwiaty II, 1982, olej płótno, 70×50
116. Kwiaty III, 1982, olej płótno, 50×40
117. Kwiaty IV, 1982, olej płótno, 50×60

Z CYKLU „PODRÓŻ DO KOLUMBII”

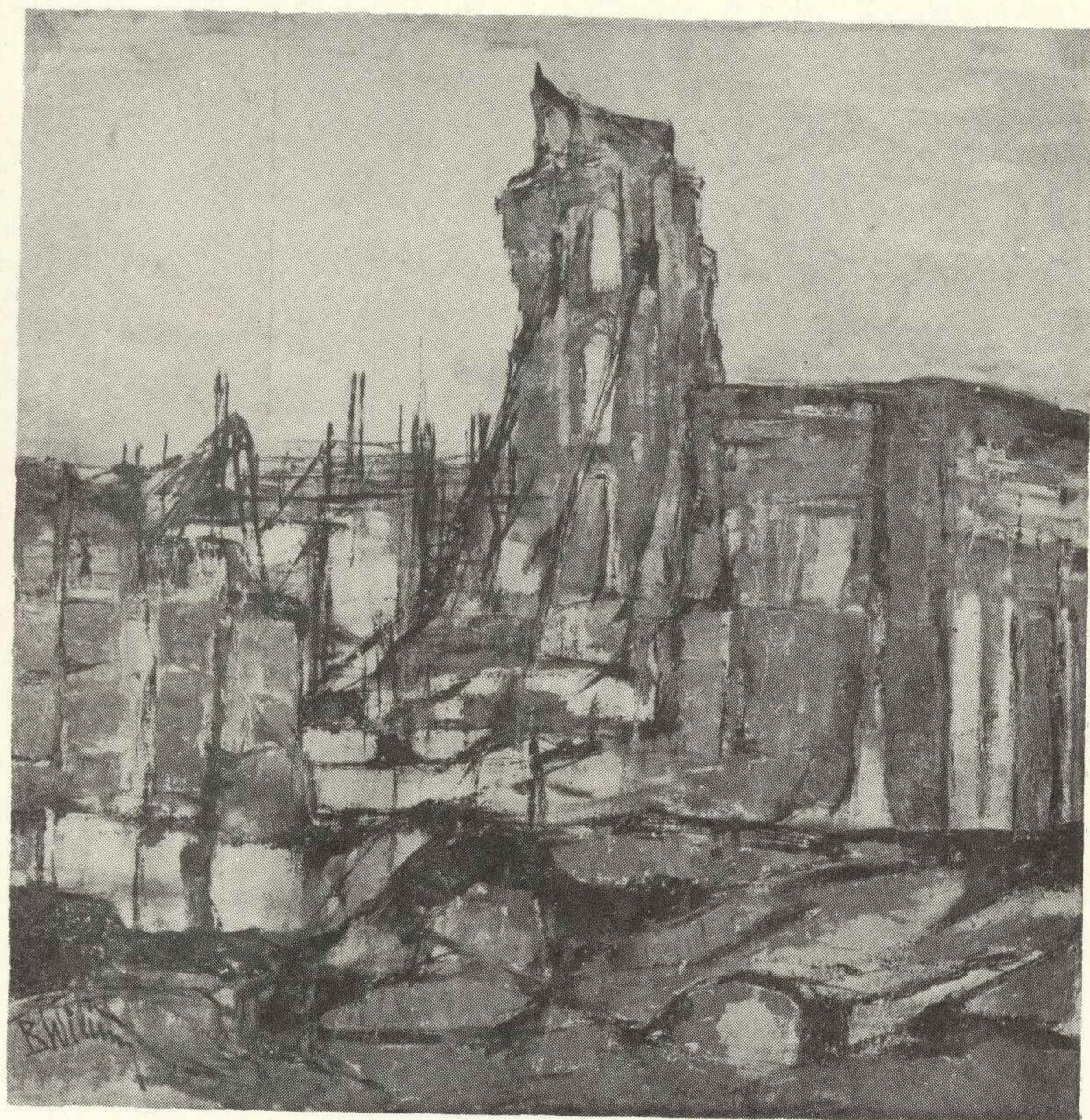
118. Bogota nocą, 1982, olej płótno, 120×120
119. Krajobraz kolumbijski, 1982, olej płótno, 120×120
120. Widok na Bogotę, 1982, olej płótno, 120×80
121. Podróż nocą I, 1982, olej płótno, 80×100
122. Podróż nocą II, 1982, olej płótno, 80×100
123. Pejzaż kolumbijski I, 1982, olej płótno, 70×80
124. Pejzaż kolumbijski II, 1982, olej płótno, 70×80
125. Pejzaż kolumbijski III, 1982, olej płótno, 70×80
126. Kolumbia — widok na góry, 1982, olej płótno, 80×100
127. Kolumbia — jezioro, 1982, olej płótno, 80×100

Odbudowa Zamku, 1973

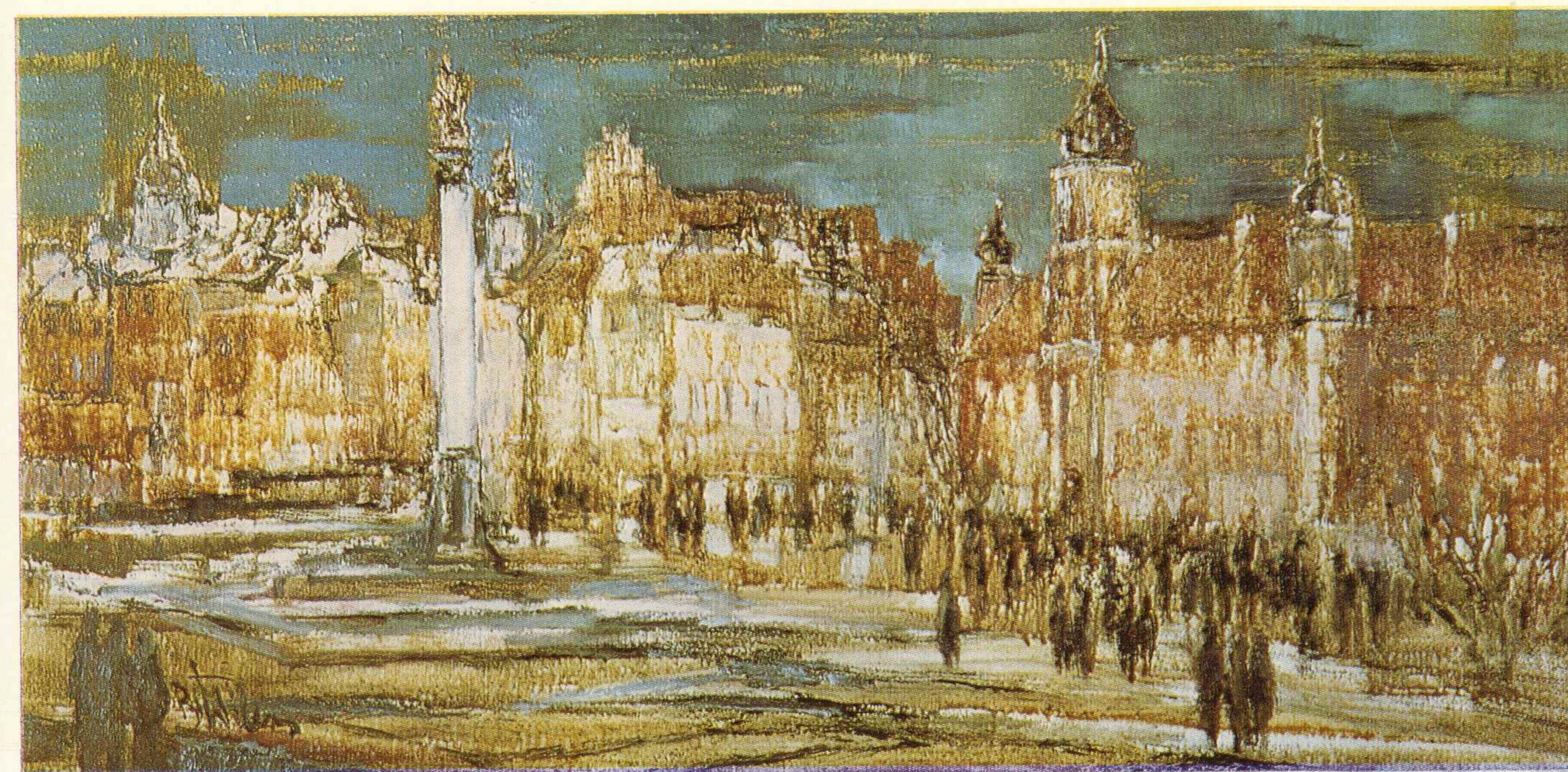
Ruiny Zamku Królewskiego II, 1970

Odbudowa Zamku, 1973

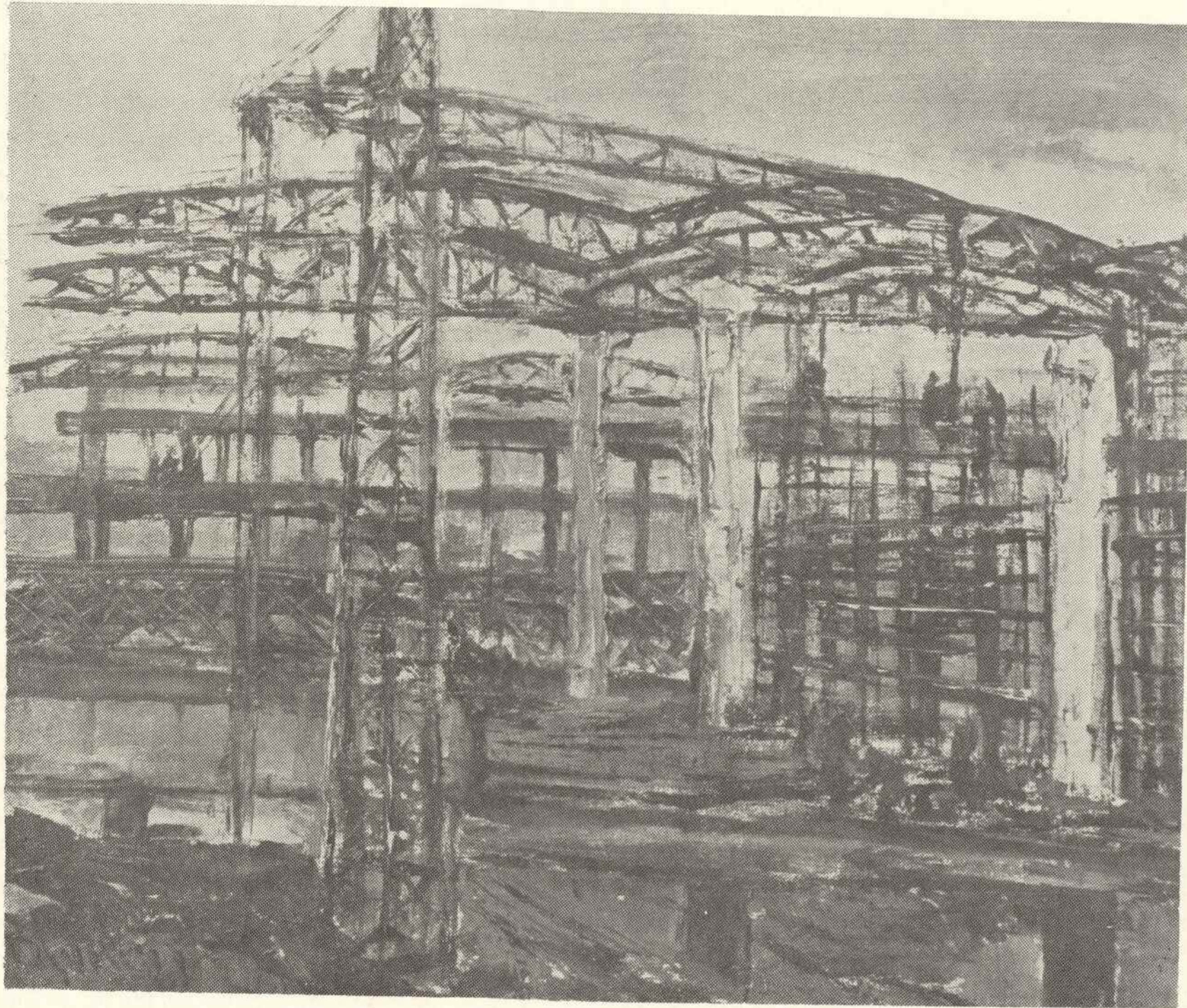

Wistostrada I, 1972

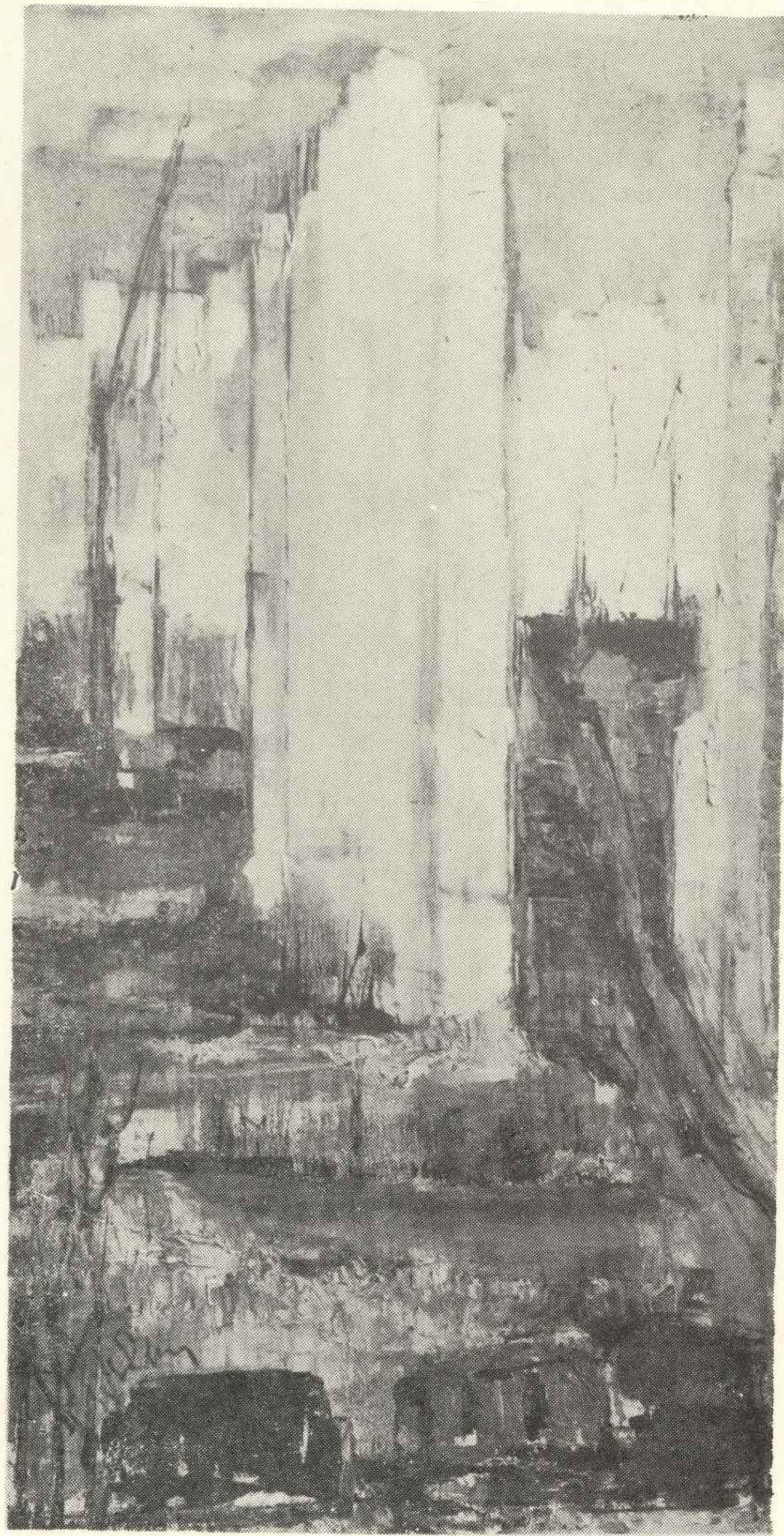

Warszawa — Nowe osiedle, 1979

Warszawa — Stare Miasto, 1980

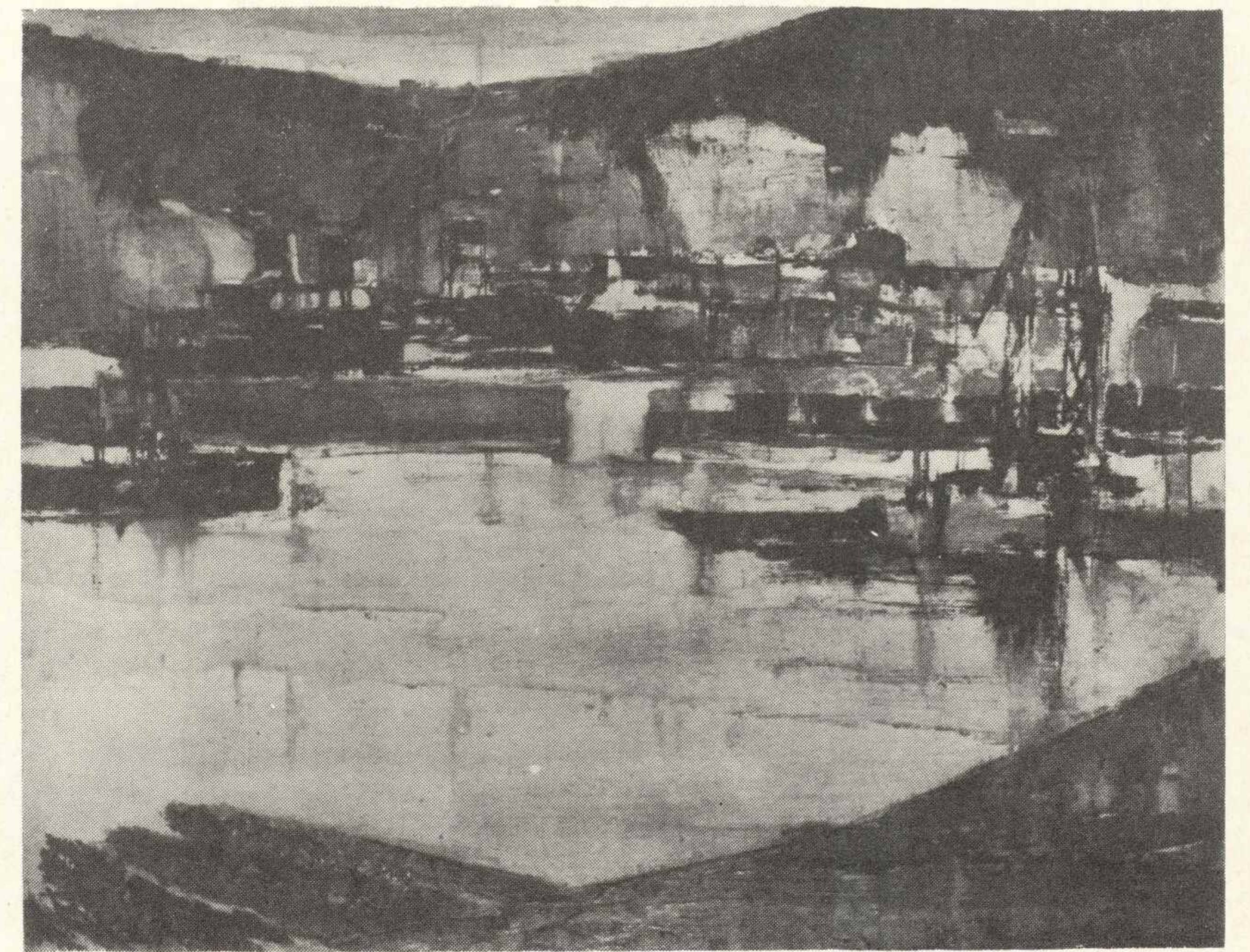
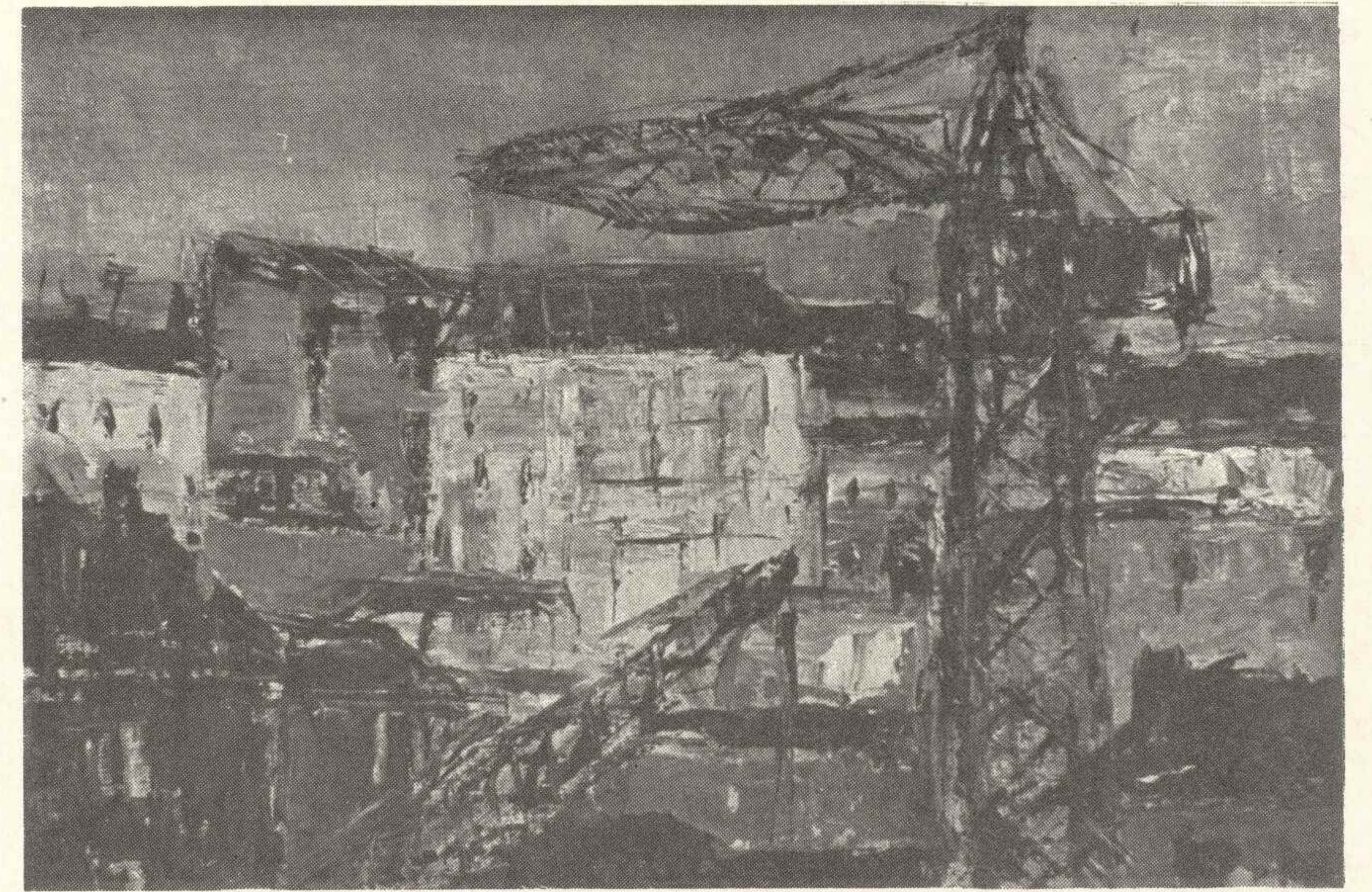

Dworzec Centralny, 1975

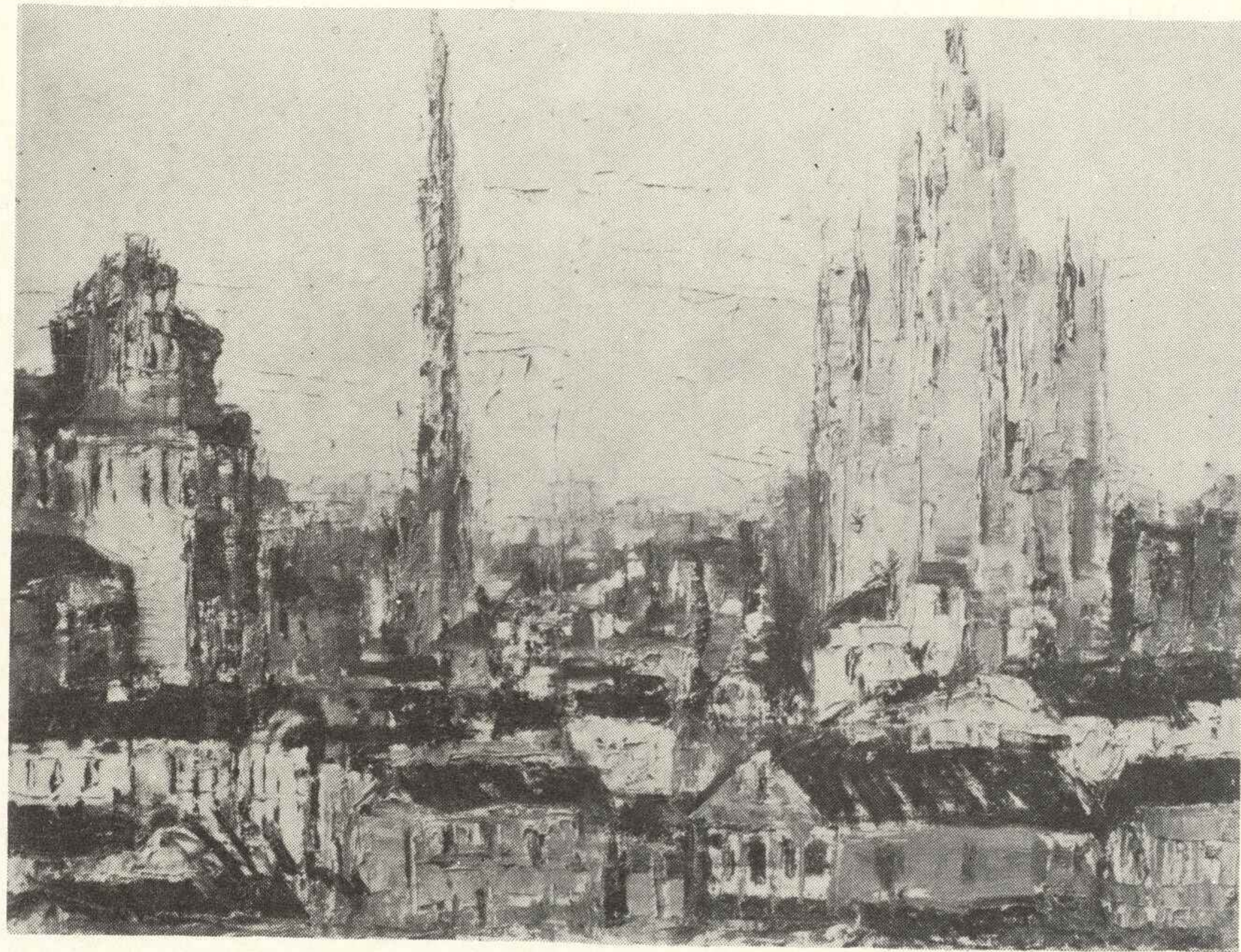

Budowa osiedla — Ursynów, 1979

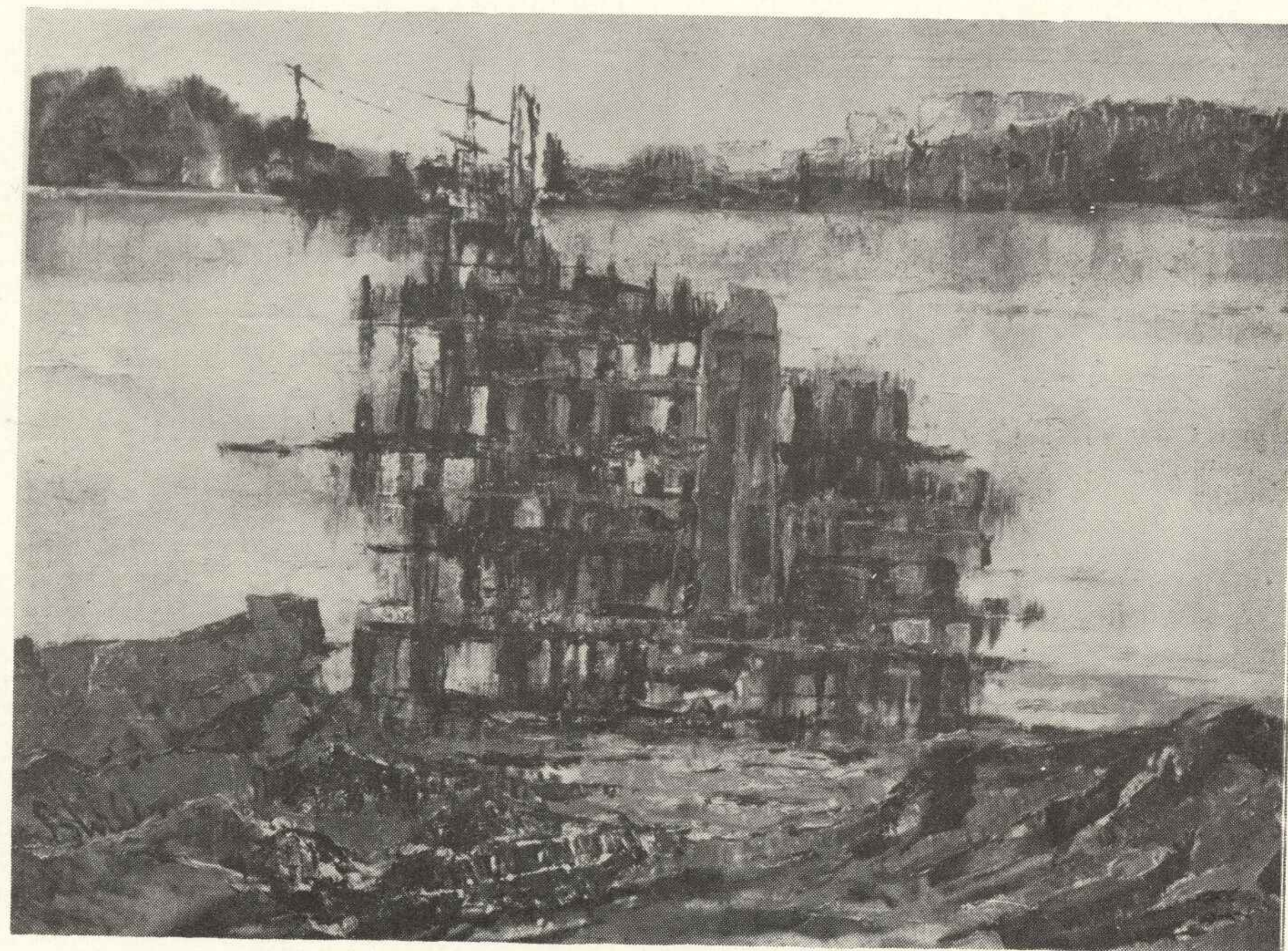
Budowa osiedla Erewań, 1964

Baku — widok na port, 1968

Moskwa — Ostankino, 1964

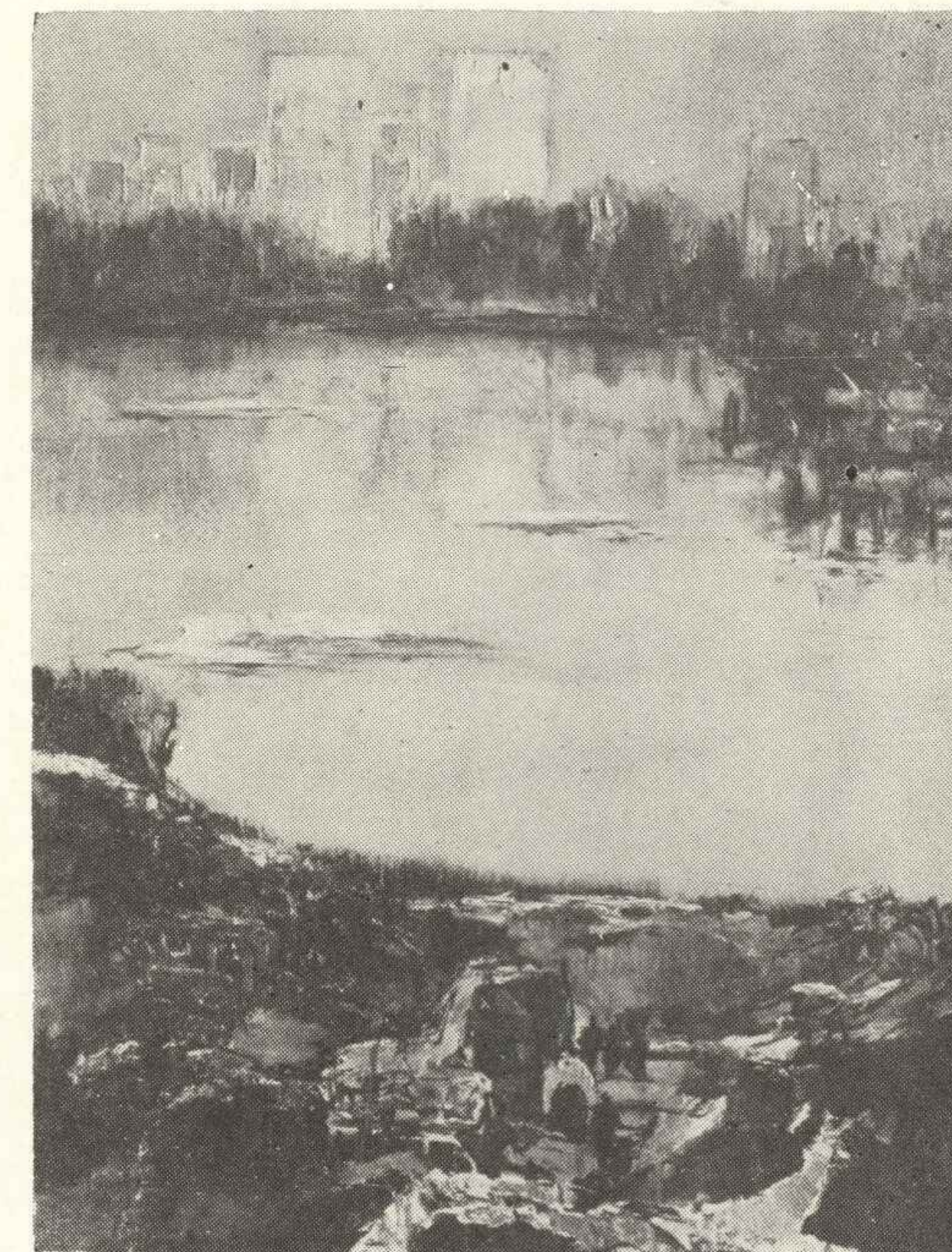

Początkowy etap budowy
Mostu Toruńskiego I, 1979

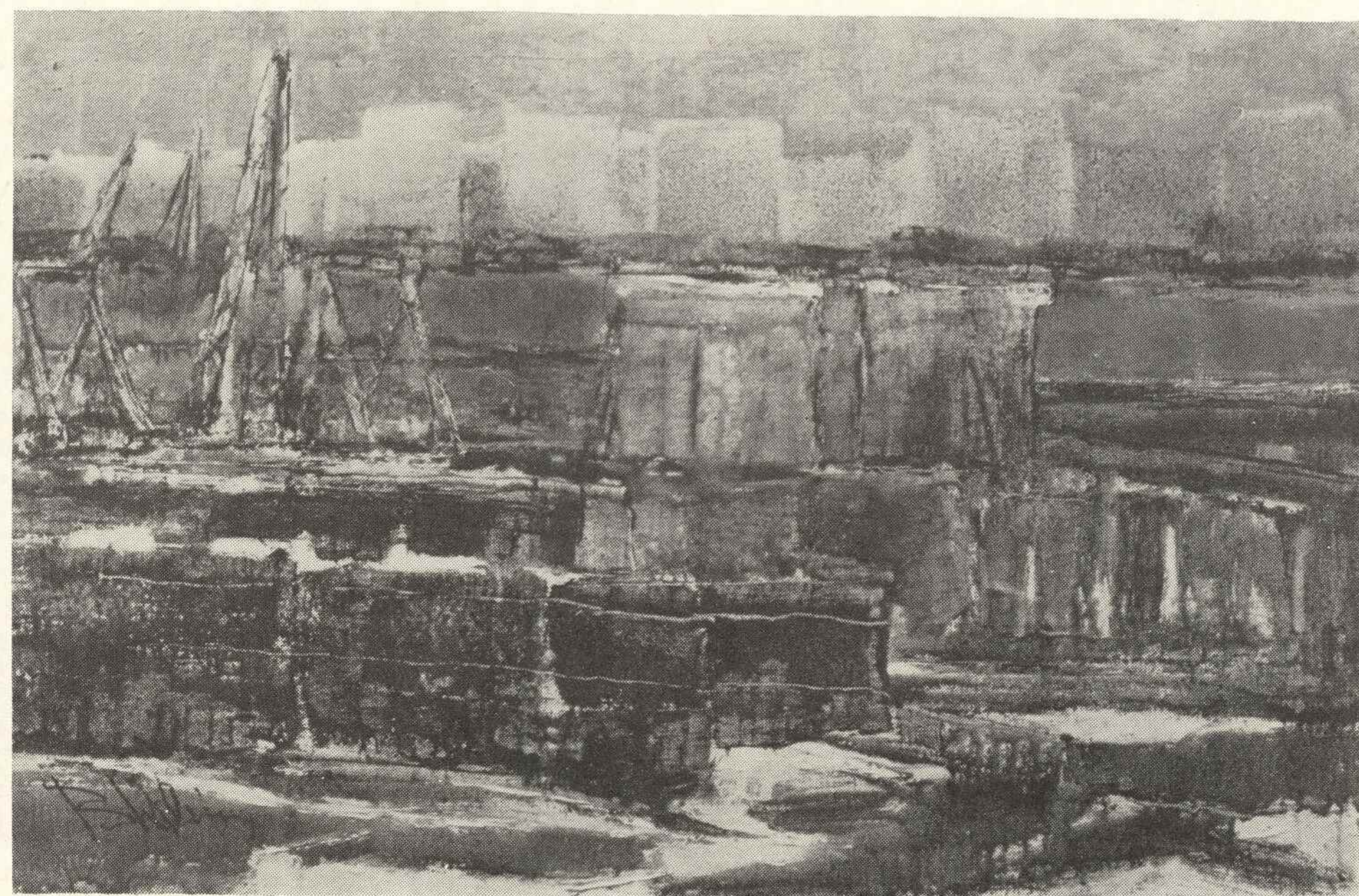
Budowa Mostu Toruńskiego II, 1980

Początkowy etap budowy Mostu Toruńskiego II, 1978

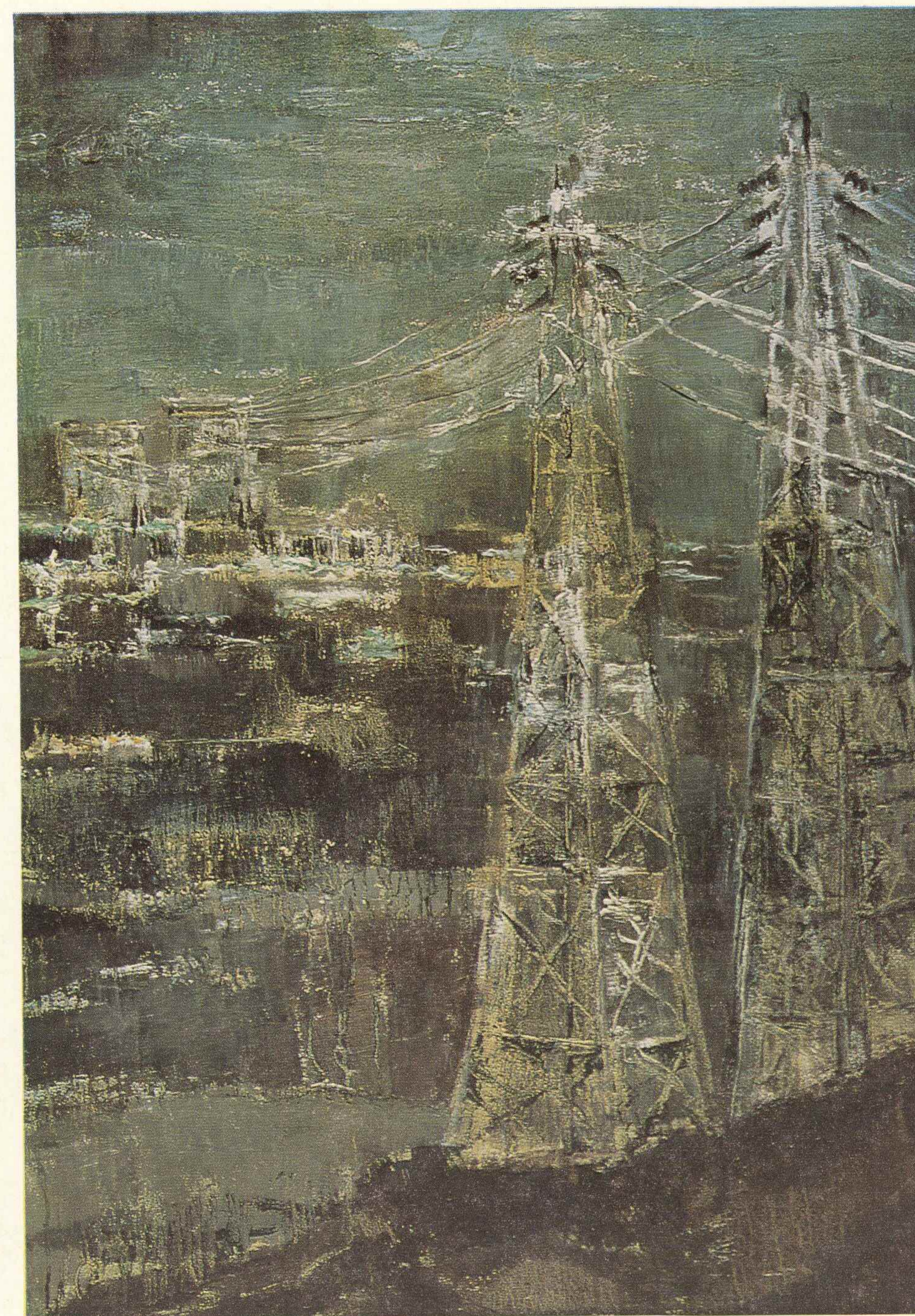

Budowa Mostu Toruńskiego I, 1980

Budowa Mostu Toruńskiego III, 1980

Most Toruński im. Grot Roweckiego, 1982

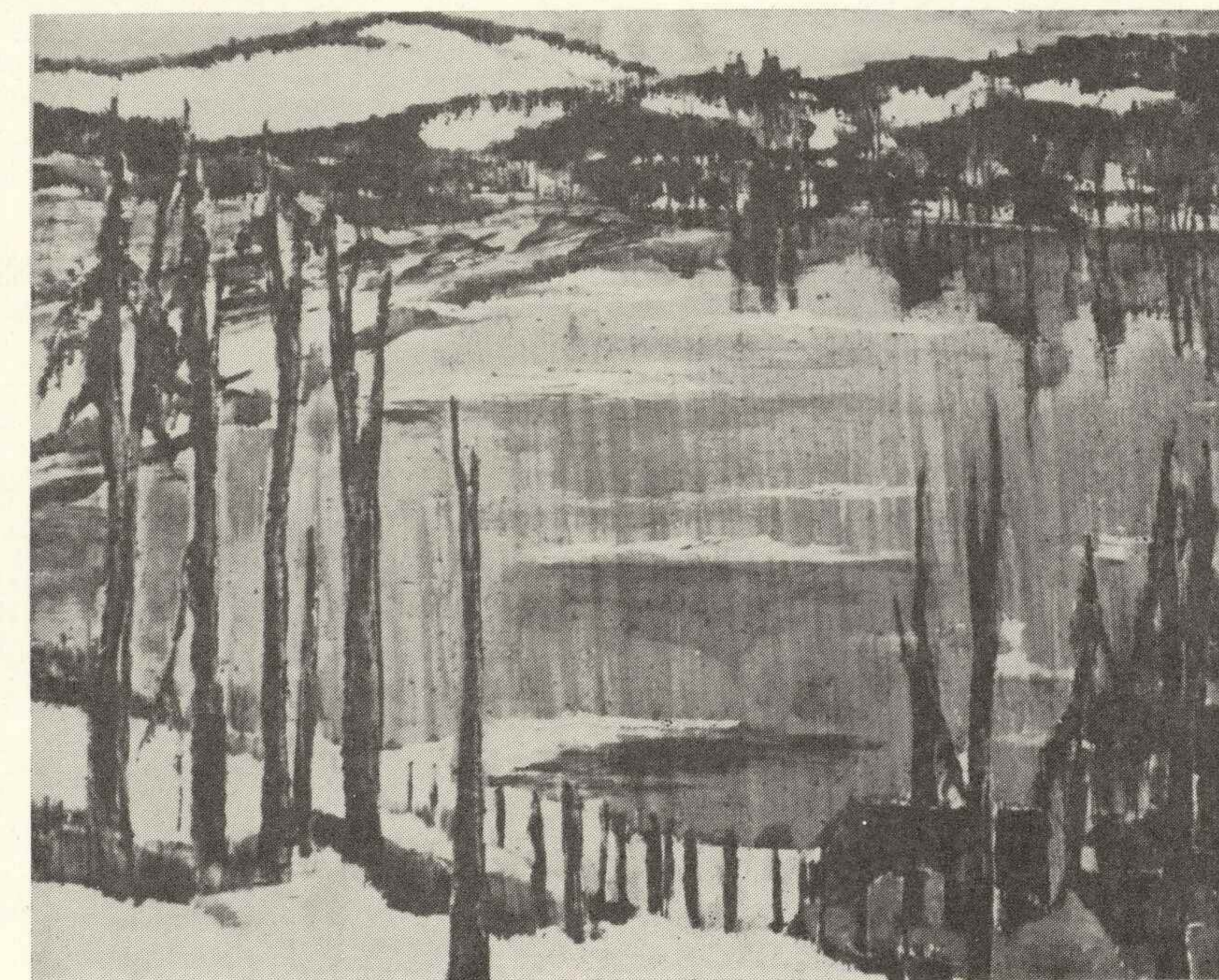
Walki o Kołobrzeg, 1976

Zerwany most, 1981

Borujsko, 1981

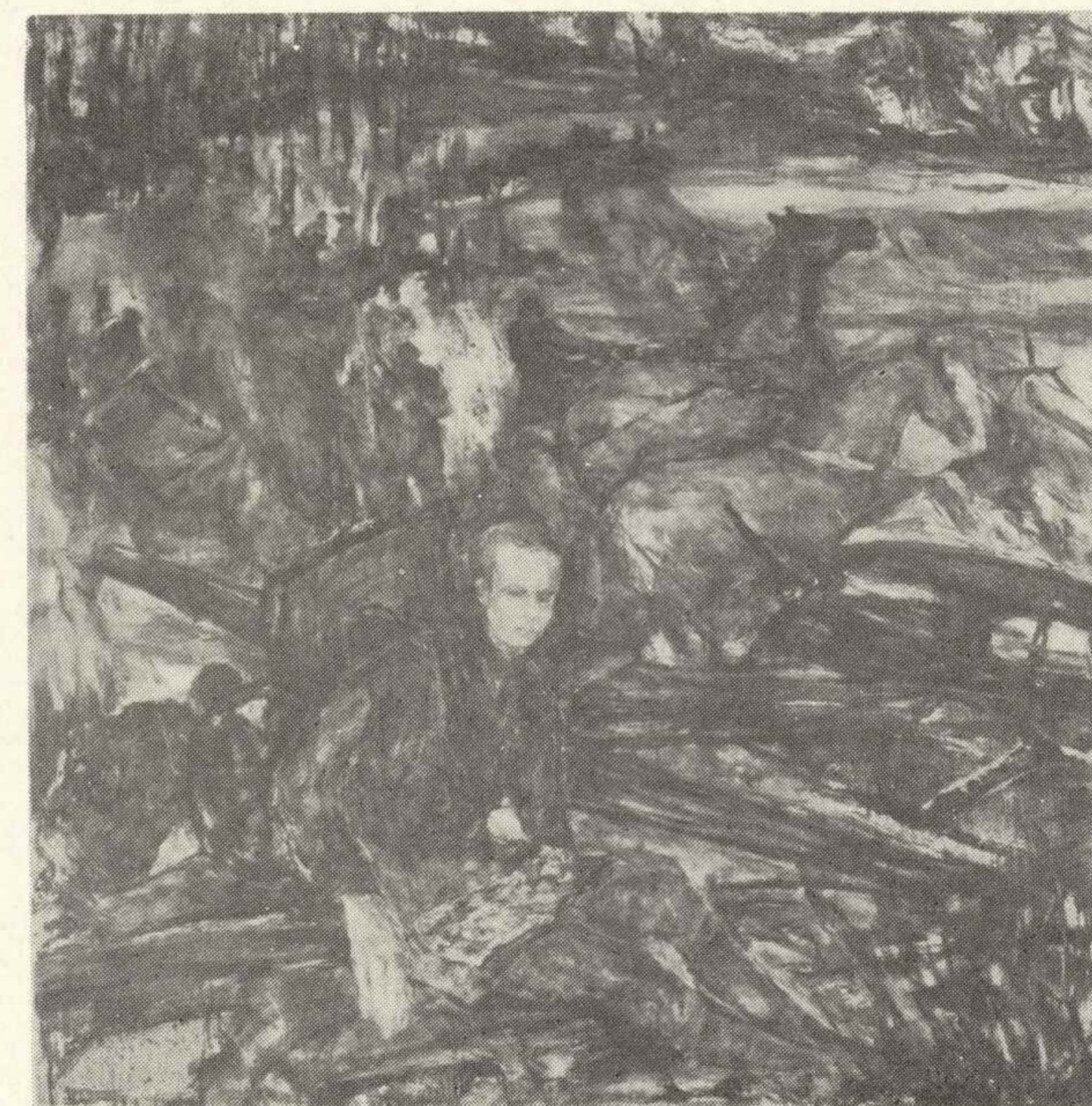

Atak czołgów, 1981

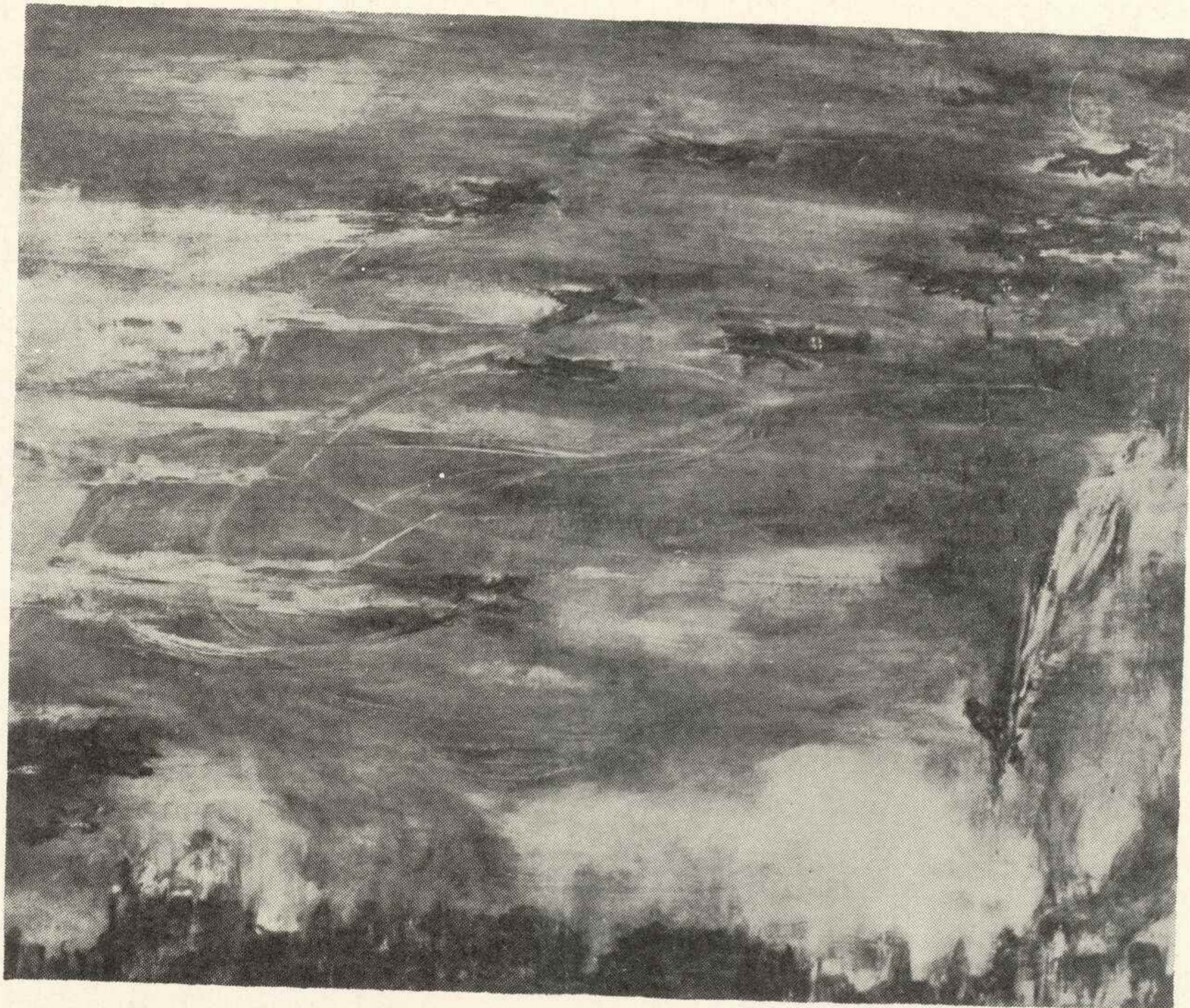
Po ćwiczeniach, 1979

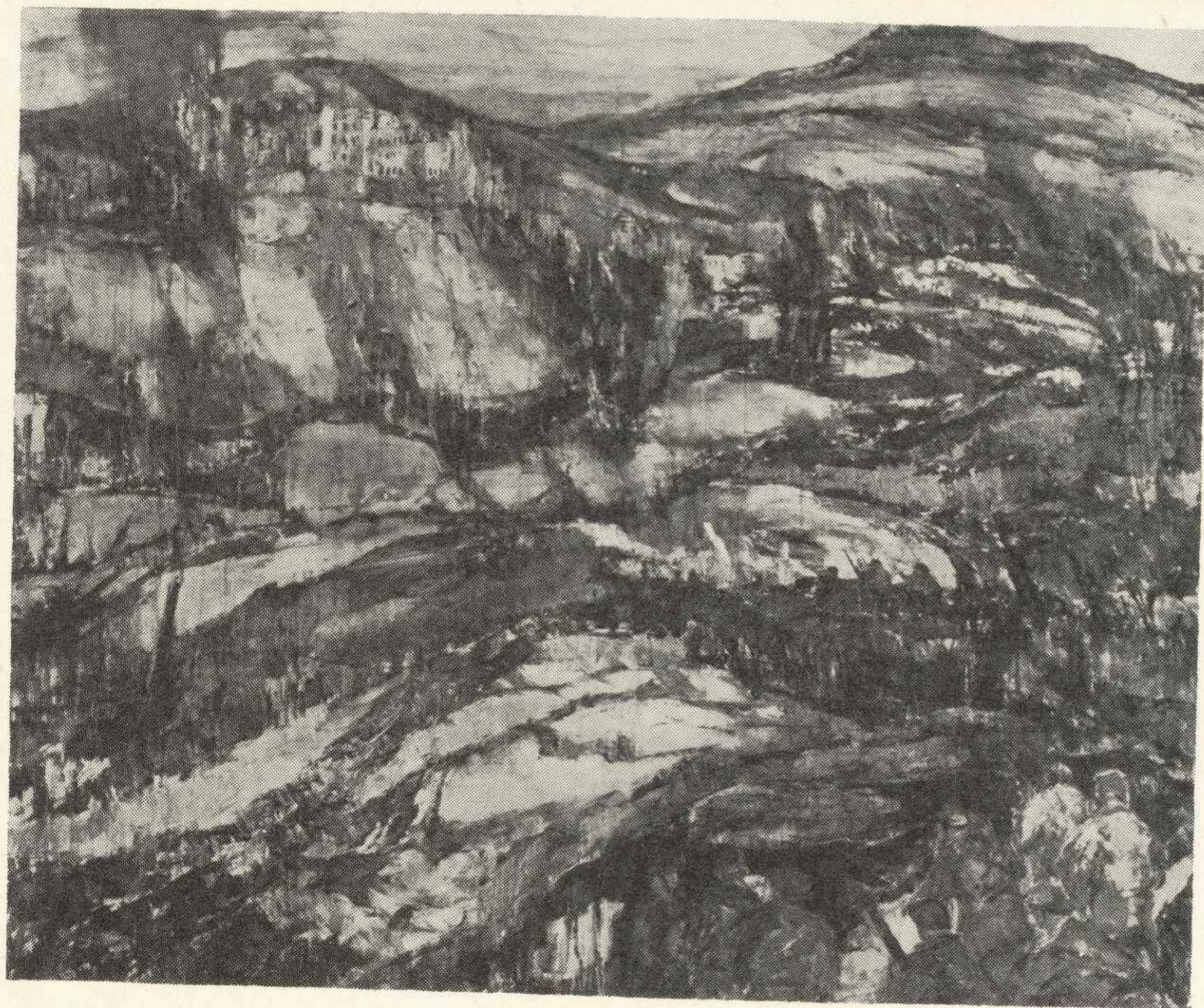
Lenino 1943, 1977

Wrzesień 1939 — Ostatnia walka płk. dypl. St. Wilimowskiego, 1973

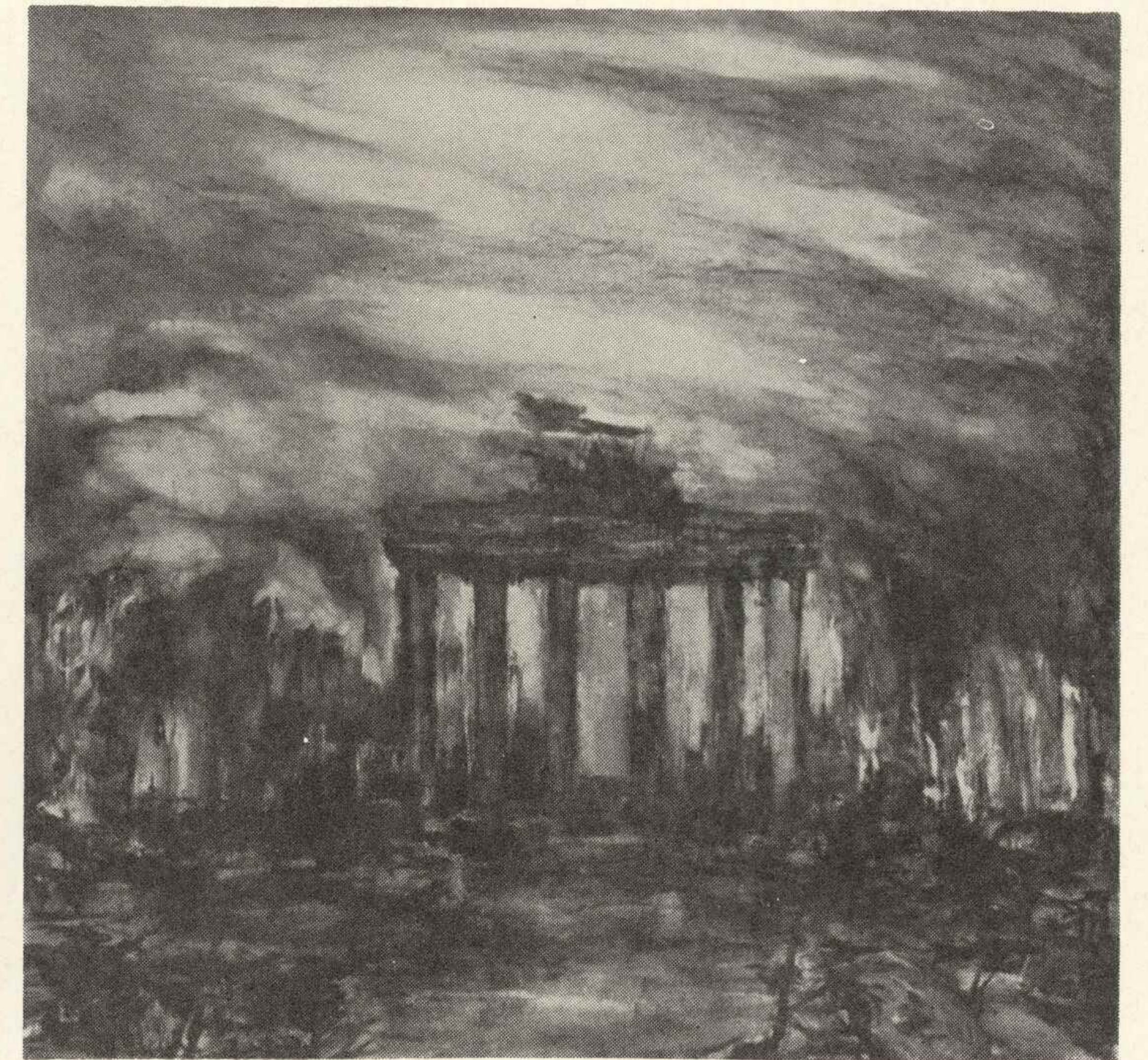
Polscy lotnicy w obronie Londynu, 1976

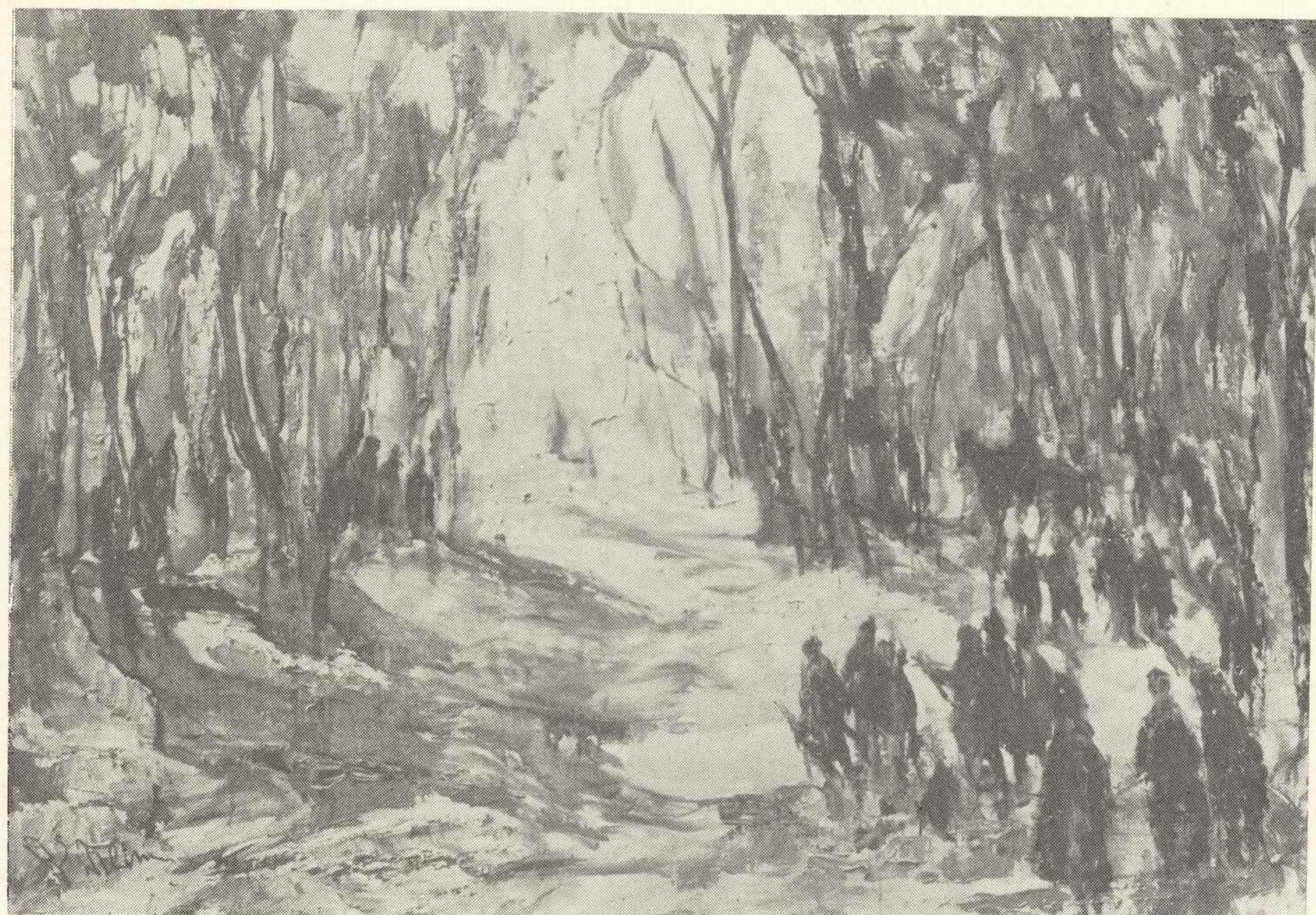
Monte Cassino, 1976

Gdynia — Wrzesień 1939, 1976

Berlin— sztandary na Bramie Brandenburskiego maj 1945, 1976

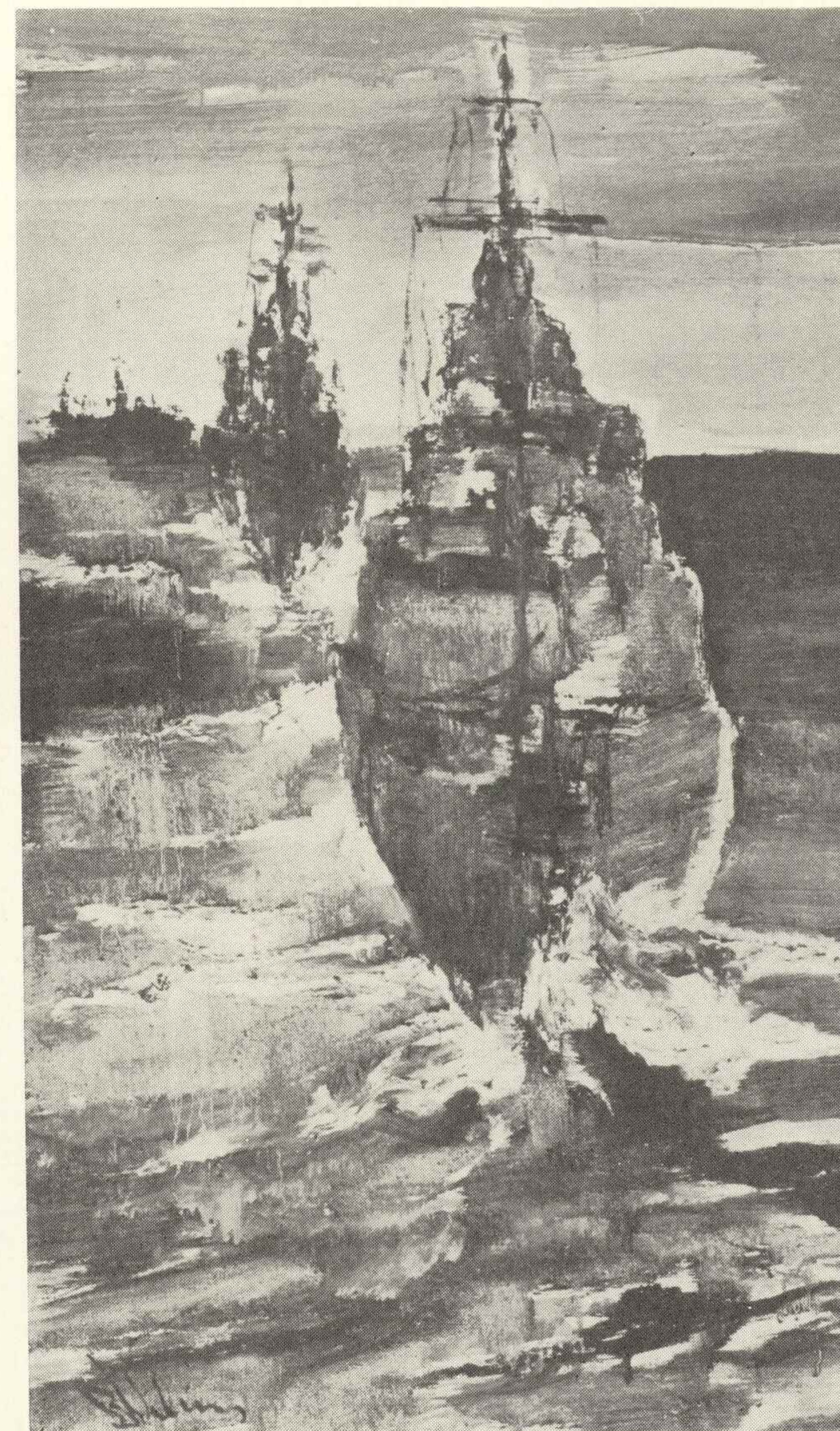
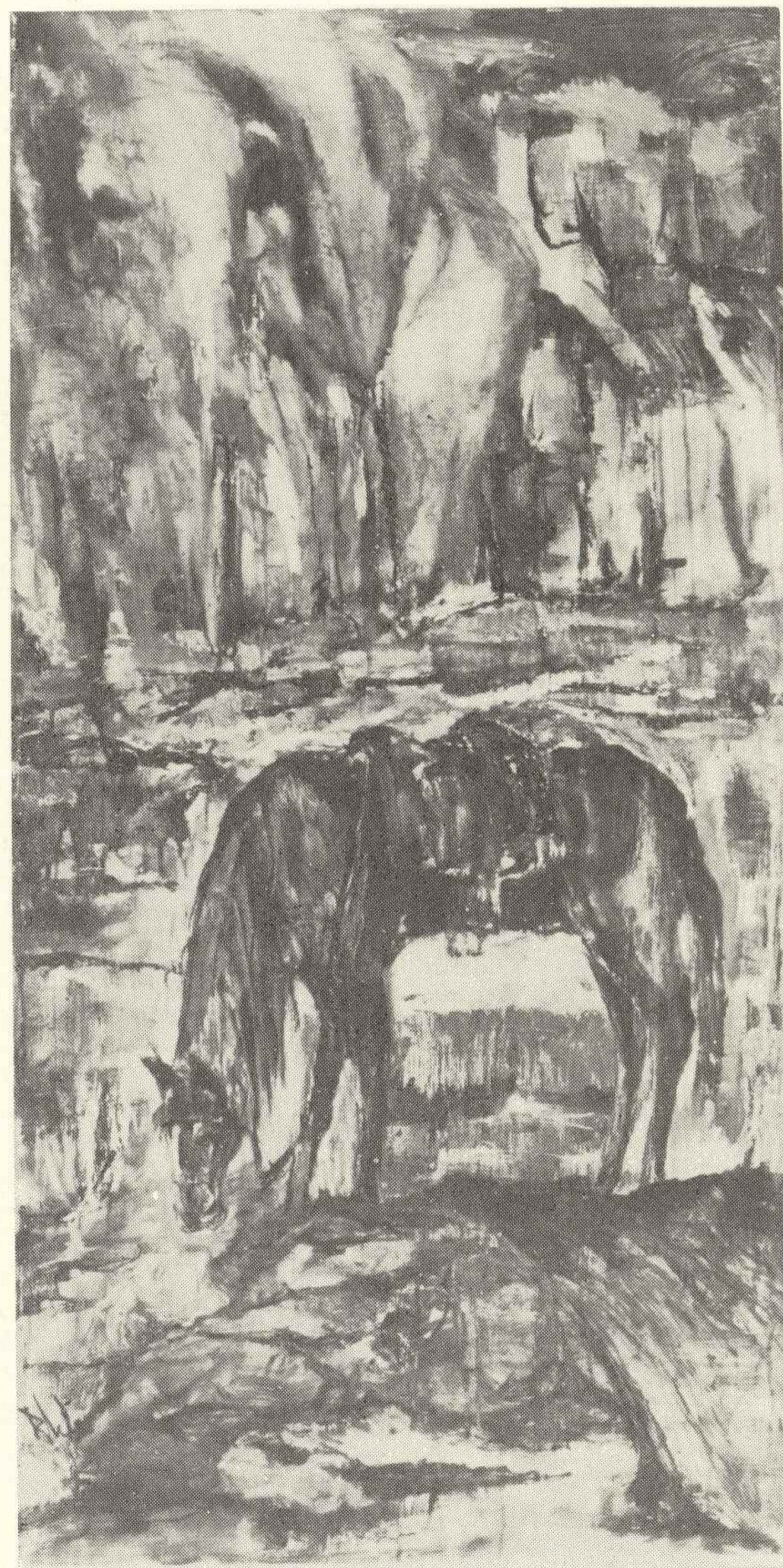

Partyzantka w Kieleckiem, 1978

Pogorzelisko, 1977

Wrzesień 1939 — Polskie kontrtorpedowce w drodze do Anglii, 1981

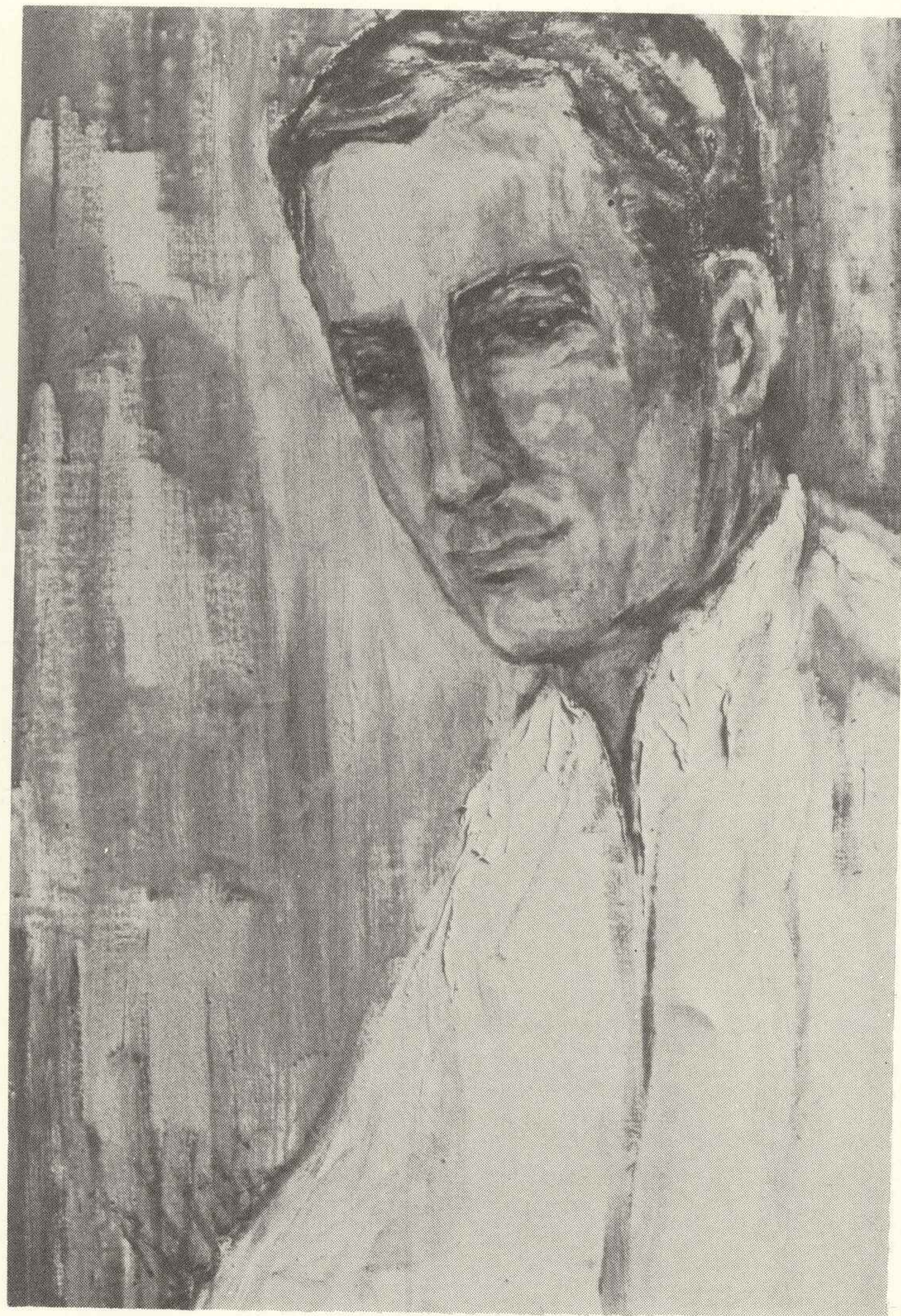

Najwierniejszy przyjaciel, 1978

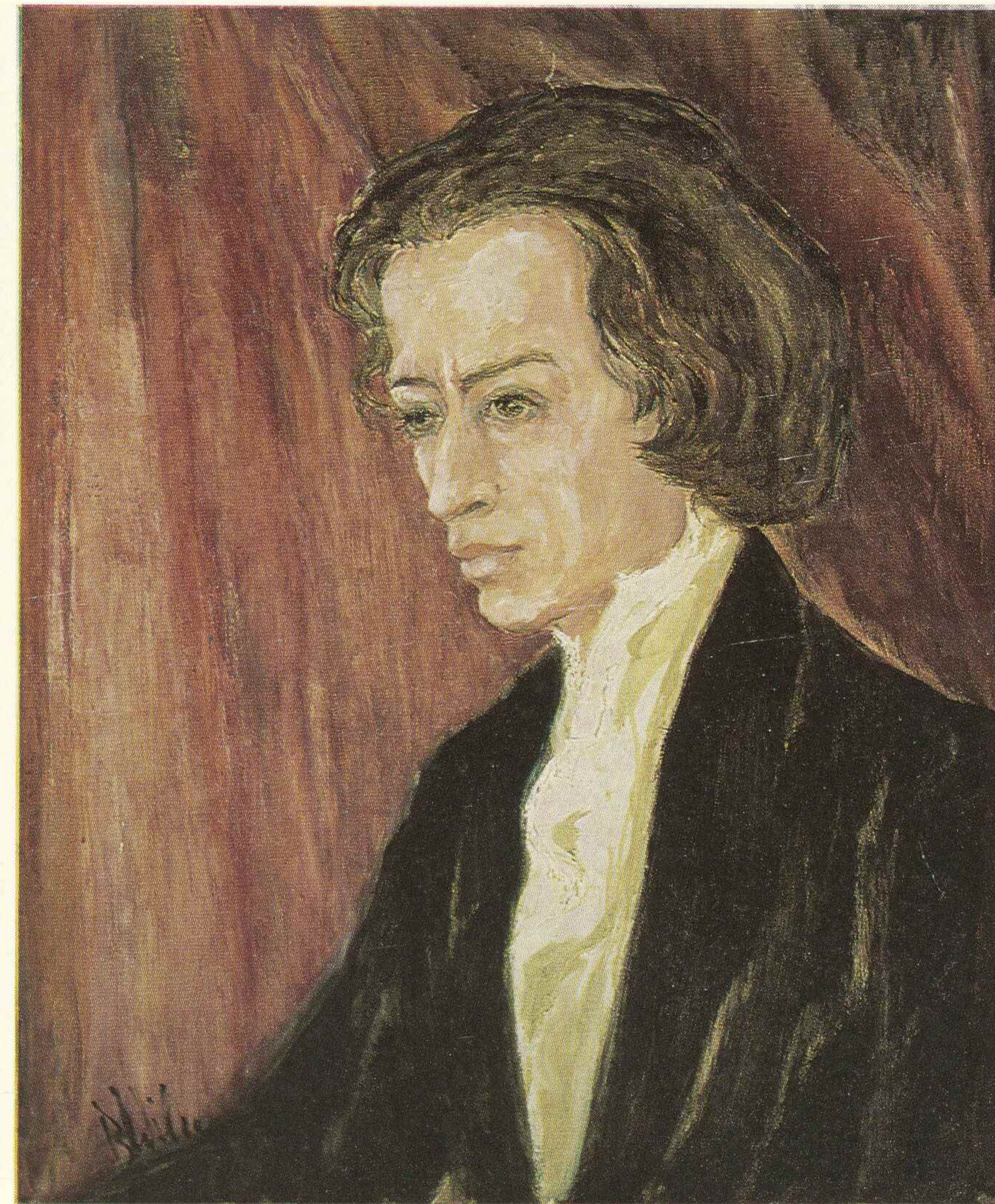
Portret Elżbiety Gajewskiej, 1981

Portret Karola Szymanowskiego, 1982

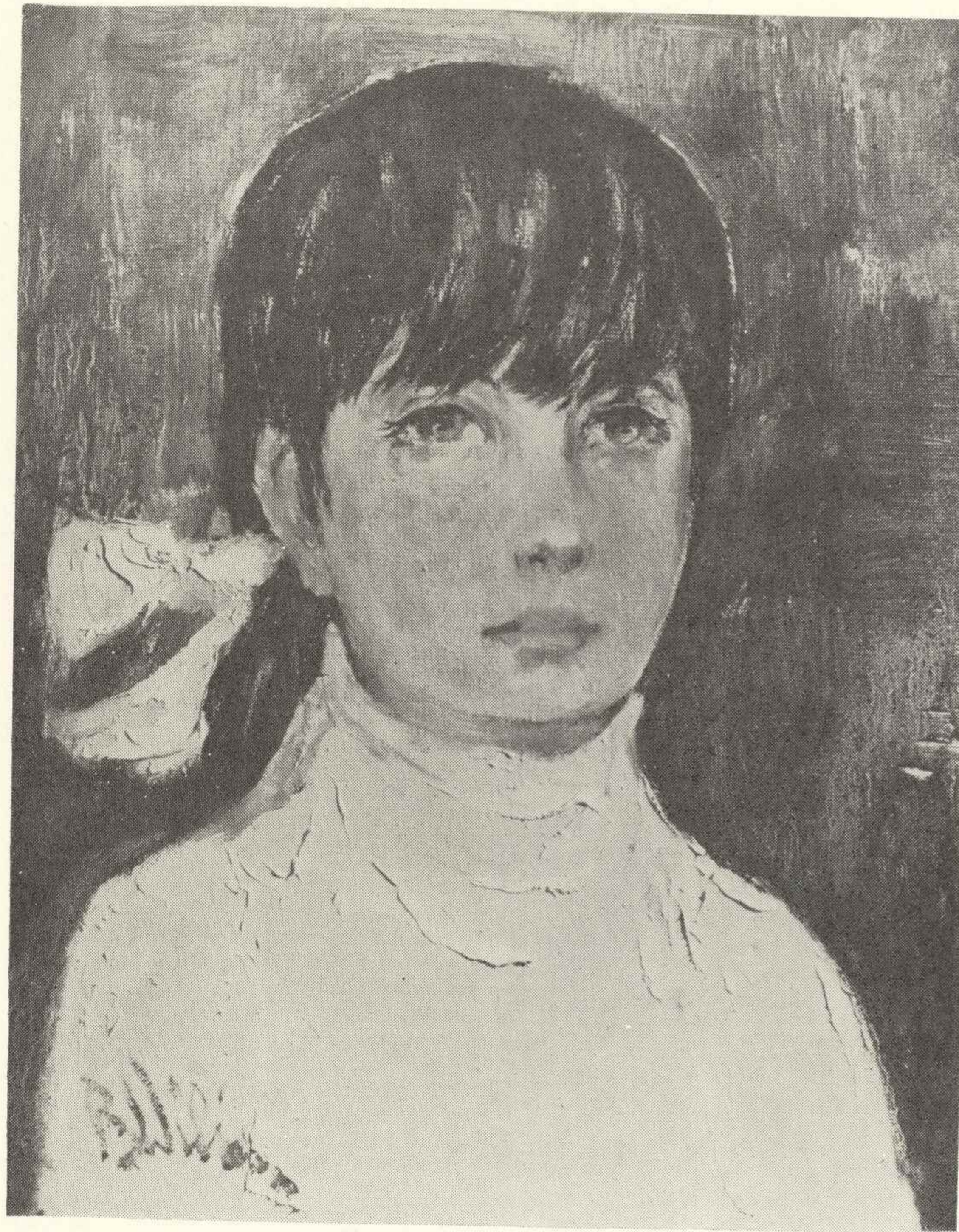

Fryderyk Chopin, 1978

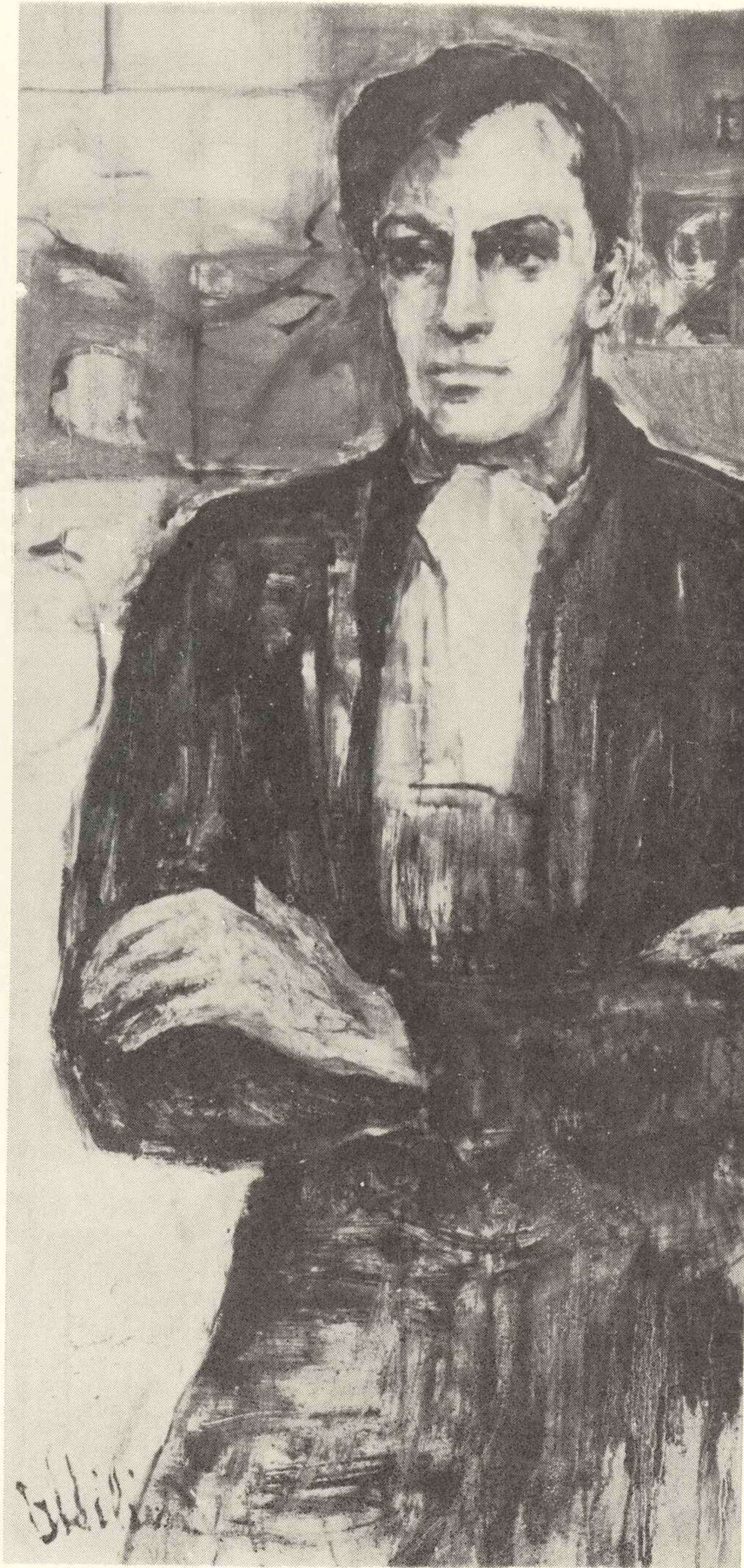

Portret Tadeusza Gadziny, 1981

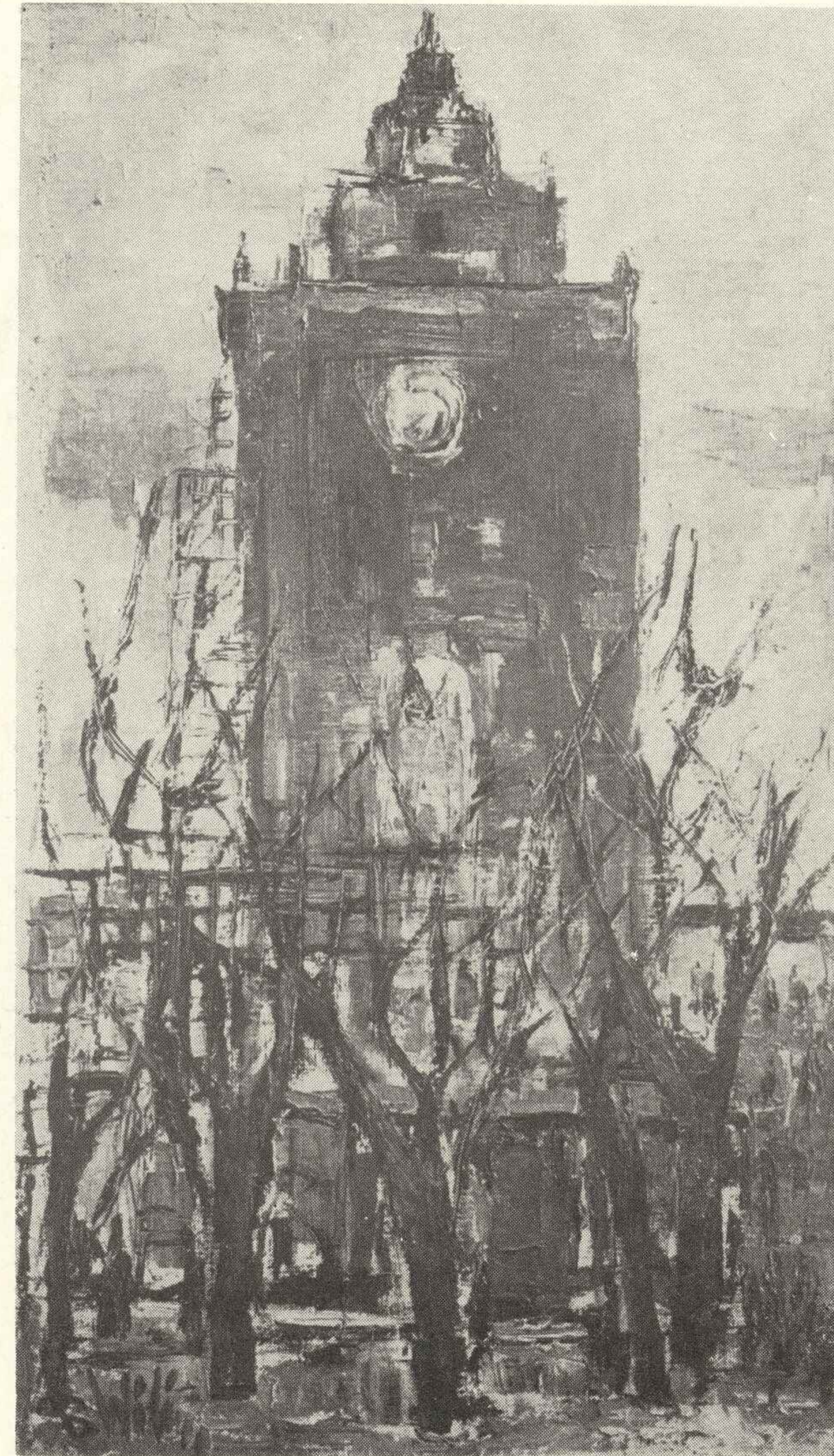

Magda, 1982

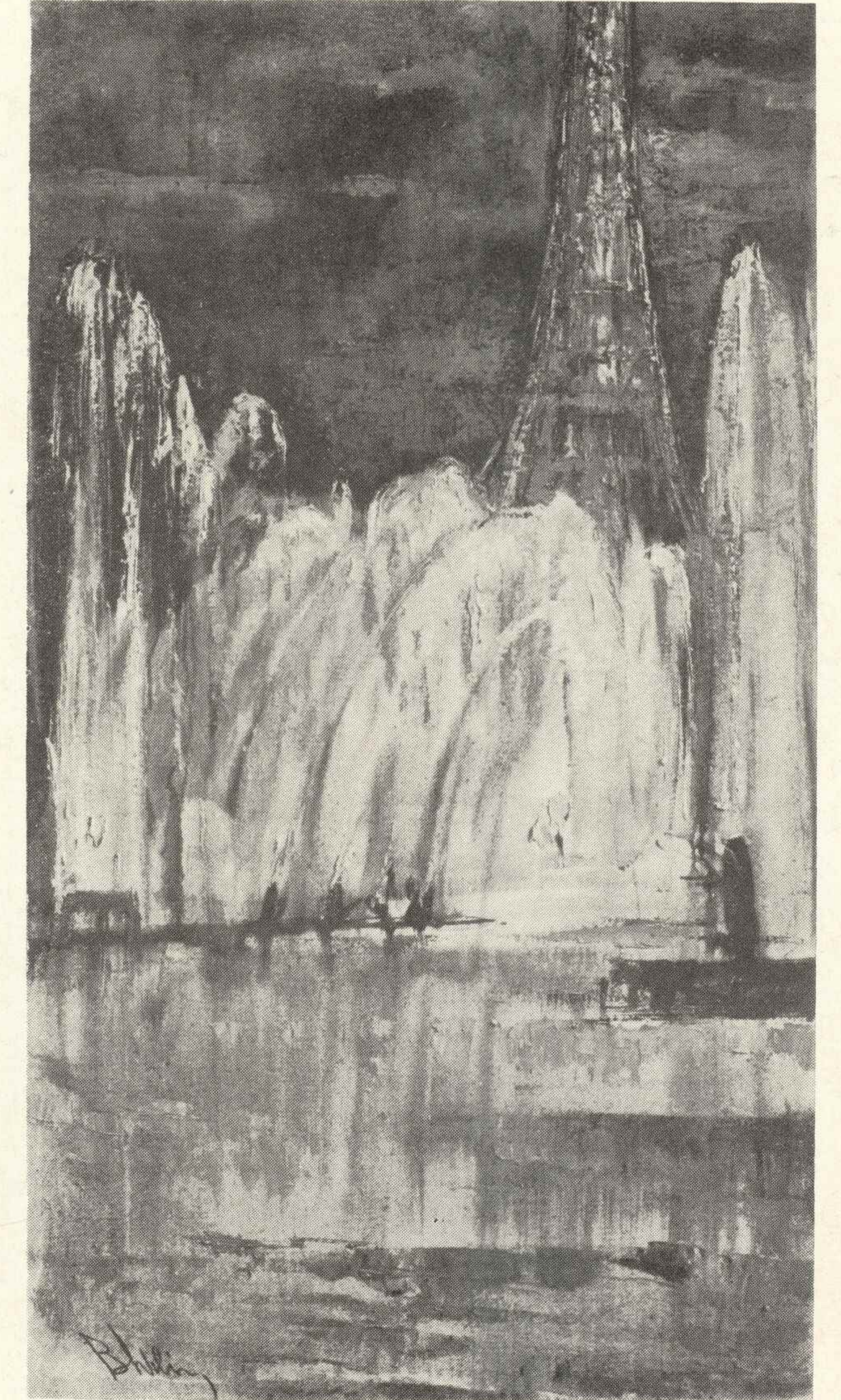

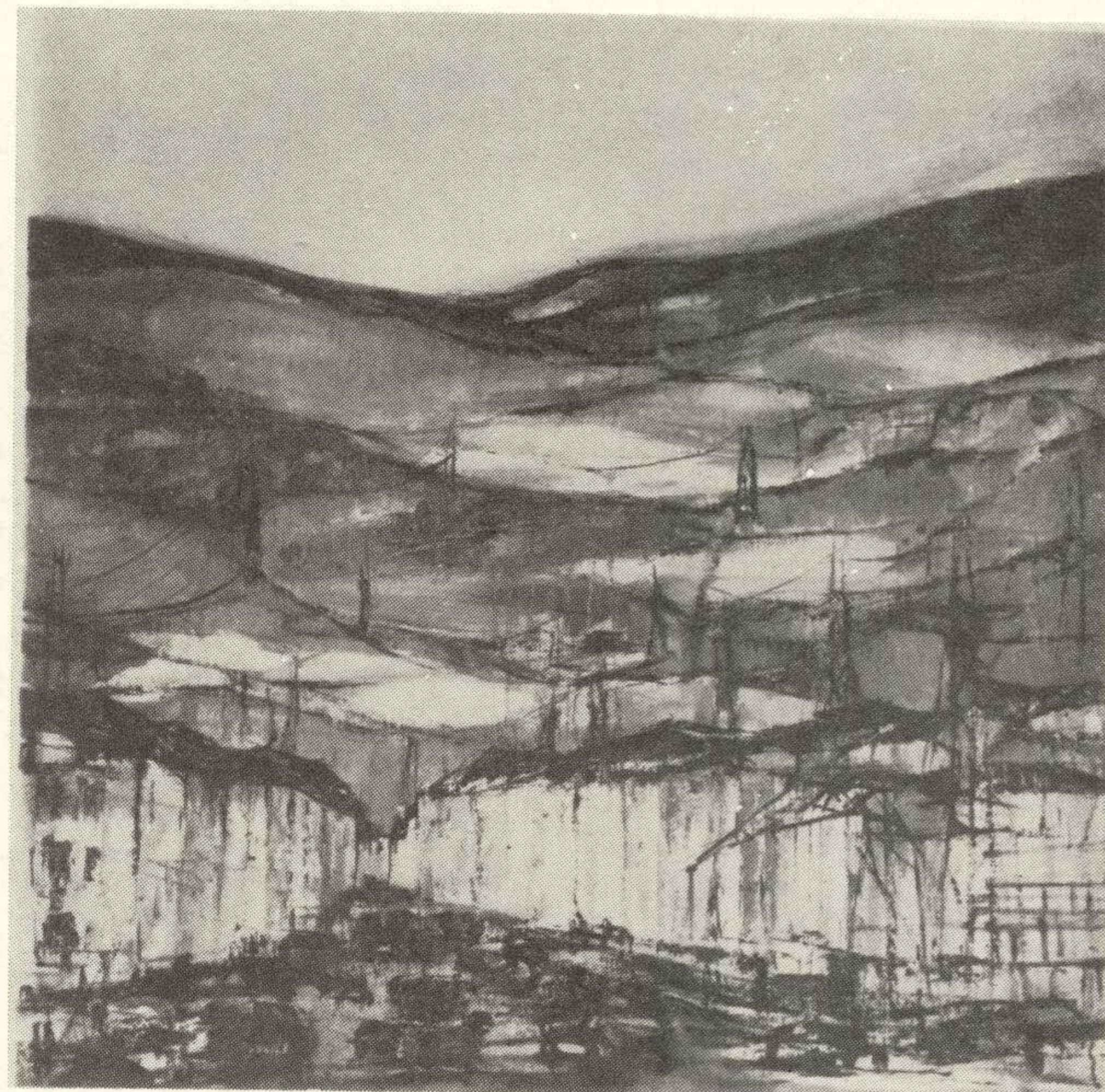
Majakowski, 1969

Kraków — Wieża Ratuszowa, 1964

Fontanny Trokadero — Paryż, 1971

Wyjazd z Barcelony, 1974

Paryż nad Sekwaną, 1971

Pejzaż zimowy — Wał Pomorski, 1978

Pejzaż zimowy — Wał Pomorski, 1978

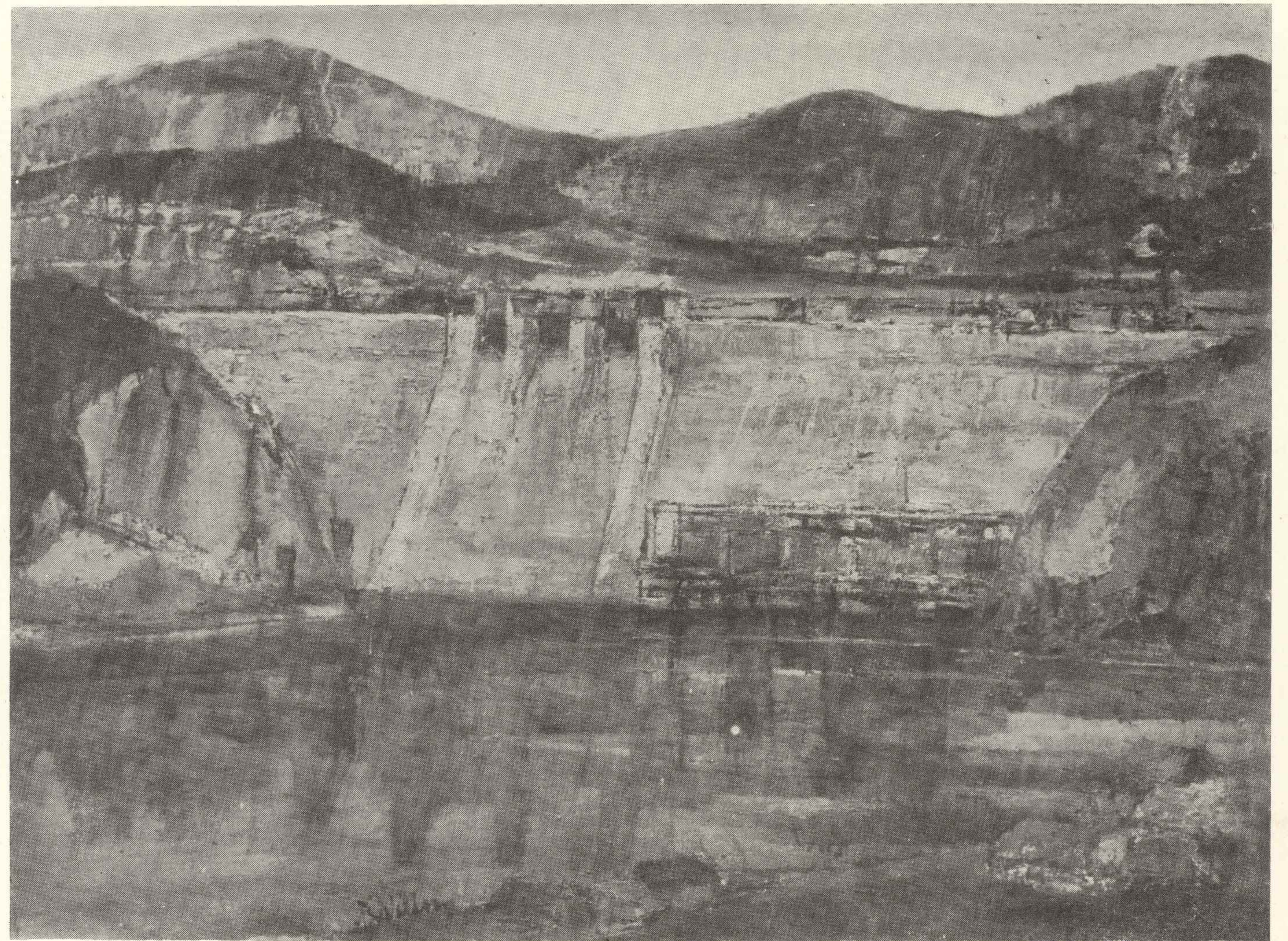

Współczesna droga polska, 1980

Zapora, 1973

Solina, 1968

Kwiaty I, 1980

Kwiaty dla Warszawy, 1975

Widok na Centrum
Bogoty, 1983

Projekt ekspozycji: Bronisława Wilimowska, Mieczysława Gajewska

Opracowanie graficzne katalogu i projekt plakatu: Zenon Januszewski

Opracowanie i redakcja katalogu: Teresa Rostkowska, współpraca: Ewa Lenart

Zdjęcia: Wiesława Bąblewska-Rolke, Mieczysław Pietkiewicz

Zdjęcia barwne: Małgorzata Apathy, Krzysztof Henclowski, Sergo Kuruliszwili

Redakcja techniczna: Mirosław Winiarek

Wydawnictwo Centralnego Biura Wystaw Artystycznych

Cena: 120 zł

WDA — Zakład Typograficzny. z. 3788 n. 600, M-53

